

ŽELEZAR

Jesenice, 28. julija 1988

Številka 30 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaskja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Šiferer in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarija, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorrenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

Obrati	Skup. proiz.		Proizvodnja za prodajo			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	99,7	102				
Jeklarna 2	102,6	99				
Livarna	89,5	94	27,0	31,3	332,9	53
VBS	95,0	101	2421,1	67,2	30710,1	110
HVB	110,4	108	6749,7	105,4	57458,2	110
HVJ	103,5	109	1531,5	100,7	12393,1	110
PVT	95,9	102	1400,6	110,2	11783,1	106
VDP	85,5	91	3333,9	66,5	35164,4	93
Žičarna	82,9	93	1649,0	81,7	14962,7	92
Jeklovlek	94,5	101	1530,9	87,4	15618,4	104
Elektrode	93,7	107	841,0	72,6	12252,5	103
Žebeljarna	110,9	106	484,0	106,6	4770,9	104
Žič. valj.	73,8	97	446,0	66,3	8296,0	144
Železarna	96,3	101	20414,7	85,2	203742,3	105

V preteklem tednu se v skupni proizvodnji in prodaji ni godilo nič bistvenega. Vendar to ne pomeni, da smo nadaljevali z dobrimi rezultati, saj v skupni proizvodnji in pri prodaji še vedno zaostajamo za načrtom v približno enakem odnosu. Za izboljšanje rezultatov nam torej ostaja le še nekaj dni.

Najbolj kritično je v Valjarni debele pločevine, kjer je zaostajanje za načrtom največje. Spremembe v asortimentu in povprečni debelini pločevine sicer vplivajo na slabše količinsko izpolnjevanje načrta, zlasti v proizvodnji in zaostajanje odpreme zaradi predpisanega termina izvoza pa še dodatno vplivajo na trenutni rezultat. Zaostanek konec meseca sicer ne bo tako velik, kot je trenutno, vendar je jasno, da Valjarna debele pločevine poleg Valjarne bluming štekel ne bo izpolnila načrta za mesec julij. Presegli pa ga bodo v obratih PVT, HVJ in HVB.

V TOZD Okrogli program bodo obrati izpolnili načrt, razen v Valjarni žice in profilov, zaradi pogostih menjav programov in zastojev, ter v Žičarni, zaradi pomanjkanja delavcev in vložka v prvi dekadi (remont kontiliva v Jeklarni 1).

V tem tednu bo torej tudi v adjustažah in odpremah v celotni Železarni še bolj vroče, če bomo hoteli kljub naštetim težavam izpolniti načrt realizacije.

Podpredsednik poslovnega odbora
Božidar Bartelj

Komentar tedna

Že po prvih ocenah in poznejših analizah je bilo jasno, da so rezultati poslovanja za mesec junij pozitivni. Ob tem lahko naredimo nekaj zaključkov.

1. Izpolnjevanje načrtovane vrednosti prodaje (v količini in asortimentu) in strogo izpolnjevanje usmeritev sanacijskih programov nam ob trenutnem nivoju prodajnih in nabavnih cen prvič od oktobra 1986 omogoča dejansko doseganje mesečnih pozitivnih rezultatov.

2. Trenutno je povpraševanje po naših izdelkih izredno. Vsak dan dobivamo nove zahteve za dobavo posameznih asortimentov. Naročil je dovolj, zato lahko v vseh obratih izpolnjujemo program proizvodnje.

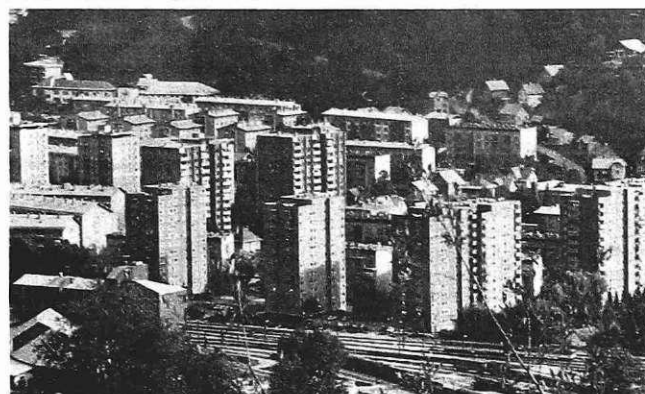
3. Izpolnjevanje načrta proizvodnje v Jeklarni in možnosti nabave polizdelkov omogočajo doseganje in tudi preseganje načrta.

Izboljšanje rezultatov je torej možno in je po dolgem času izključno v naših rokah: v rokah delavcev v proizvodnji in vzdrževanju in vseh, ki bodo tudi v teh vročih dnevih opravili svoje delo v Železarni.

V teh pogojih se razmere izredno hitro spreminjajo, zato je izredno pomembno, da sorazmerno ugodne pogoje izkoristimo sedaj in tako trenutno kot tudi dolgoročno izboljšamo ekonomski položaj Železarne Jesenice.

Podpredsednik poslovnega odbora:
Božidar Bartelj

Ob občinskem prazniku 1. avgusta čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom Jesenic.

Poslovanje Železarne v prvem polletju

1. Splošni pogoji poslovanja

Za letošnje poslovno leto je značilno, da z ukrepi zvezne ekonomske politike iz meseca v mesec nismo med prizadevanji, obdržati sedanji ekonomski režim, ki vsebuje pretežni del socialnih elementov, in prizadevanji, uvesti tržne elemente gospodarjenja. V mesecu aprilu sklenjen in v maju potrjen sporazum med jugoslovansko vlado in mednarodnim denarnim skladom je sestavljale ekonomske politike obvezal, da po čim krajši poti uvedemo zametke pravega tržnega gospodarstva. Vsi ukrepi, sprejeti v mesecu maju (na področju cen, tečaja, kreditnomonetarne politike in zunanjetrgovinske menjave) kažejo na to, da se, čeprav zelo srmežljivo, kažejo prvi obrisi trga.

Ocena, da jugoslovanska črna metalurgija ne bo zdržala uvedenih tržnih zakonitosti, je v manjši meri sicer pravilna — vse jugoslovanske železarne poslujejo z izgubo. Prenizek, administrativno določen nivo cen in nizka produktivnost pri proizvodnji jekla sta glavna vzroka za izgube v tej panogi, zato so železarji po vsej Jugoslaviji pričeli resno pripravljati in že uvajati programe, s katerimi poizkušajo dokaj hitro rešiti problem produktivnosti.

V Železarni Jesenice smo v prvem polletju letošnjega leta, gledano s proizvodnega stališča, poslovali uspešno. Uspešno izpolnjevanje planskih ciljev in dokaj dobro delo v novi jeklarni so dobra osnova za nadaljnje delo v letošnjem letu. Čeprav smo v prvem polletju dosegli 19,5 mlrd izgube, pa rezultati v mesecu juniju kažejo na to, da bomo v tretjem četrtletju (ob izpolnitvi načrtovanih proizvodnih rezultatov) izgubo še nadalje zmanjševali. Za nas železarje je zelo pomembno spoznanje, da smo v mesecu juniju prvič po oktobru 1986 dosegli pozitiven mesečni rezultat. Glede na to, da v mesecu juliju in avgustu ne pričakujemo večjih cenovnih sprememb pri nabavi (razen pri uvozu), je edina rešitev, da proizvodnjo v tem času organi-

ziramo tako, da bi dosegli čim višjo blagovno proizvodnjo in, ob za nas ugodnem cenovnem razmerju, uspeli vsaj razpoloviti ob polletju izkazano izgubo.

2. Proizvodni rezultati

Z gospodarskim načrtom za prvo polletje 1988 smo predvideli, da bomo proizvedli 529.025 ton skupne proizvodnje, kar nam je uspelo doseči 103 %. Načrt blagovne proizvodnje skupaj s storitvami prevajanja smo dosegli 103,1 %. Proizvedli smo 181.171 ton izdelkov za prodajo in lastno porabo ter opravili 885 ton storitev prevajanja.

Načrtovanih količin skupne proizvodnje niso dosegli le v TOZD Okrogli program (obrat Valjarna žice in profilov, Žičarna in Jeklovlek). Za načrtovano skupno proizvodnjo so zaostali za 1,8 %. V TOZD Taliilnice so načrtovano skupno proizvodnjo presegli za 2,6 % (le v obratu Livarna so za načrtom zaostali za 5,2 %). Tudi v TOZD Ploščati program so načrt presegli za 5,2 % (le obrat Valjarna debele pločevine ni dosegel načrta za 6,8 %).

Načrtovana proizvodnja za prodajo in lastno porabo (blagovna proizvodnja) ni bila dosežena v Livarni

(za 5,2 %), medtem ko je bila v TOZD Ploščati program presežena za 2,9 %, v TOZD Okrogli program pa za 3,2 %. Znotraj TOZD Ploščati program so le v obratu Valjarna debele pločevine za načrtom zaostali za 5,1 %, v TOZD Okrogli program pa le obrata Žičarna in Jeklovlek nista dosegla načrtovanih količin, in sicer Žičarna za 11,9 %, Jeklovlek pa za 1,3 %.

Vzroki za nedoseženo načrtovano proizvodnjo so bili: v Livarni pomanjkanje naročil, v Valjarni debele pločevine so bile težave zaradi pomanjkanja ustreznega kvaliteta vložka za peči, zastoja na potisni peči, okvare prečnega transporta in remonta Drever peči. V Valjarni žice in profilov, Žičarni in Jeklovleku so imeli težave zaradi nepravilne dobave vložka po količini in kvaliteti, pogostih menjav proizvodnih programov in pomanjkanja naročil v januarju, v obratu Žičarna pa je bil dodatni — glavni problem — pomanjkanje žičarjev.

Kvalitetna struktura proizvodnje je bila glede na načrtovano presežena le v Jeklarni 1.

Načrtovani izplesi so bili preseženi v elektro-jeklarni in Jeklarni 2, v HV Bela le pri proizvodnji nizkoogljčnih jekel, in v obratih Predelava valjanih trakov, Valjarna žice in profilov, Žičarna in Elektrode — rezalnica.

Produktivnost, izražena s količino proizvodnje na zaposlenega na mesec, je bila pri blagovni proizvodnji glede na doseženo v enakem lanskem obdobju boljša za 3,7 %. V Livarni in TOZD Okrogli program niso dosegli produktivnosti lanskega prvega polletja (presežena je bila le v Elektroдах in Žebeljarni). TOZD Ploščati program je presegla produktivnost za 4 %. Znotraj TOZD pa produktivnosti nista dosegli Valjarna debele pločevine in HV Jesenice.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proizvodnja v prvem polletju

TOZD Taliilnice

V mesecu januarju — točneje 29. januarja — smo ustavili še zadnjo jese- niško martinovko in s tem dnem se je končalo obdobje pridobivanja SM jekla v naši republiki. Obe ostali naši železarni (Ravne in Štore) sta ta zastareli, dragi in neekološki način pridobivanja surovega jekla opustili že precej let prej. Zaradi manjše proizvodnje zadnje martinovke v januarju — zaradi okvare v začetku meseca in predčasne ustavitve in prestavljanja in kombiniranja remontov tako v Jeklarni 1 kakor tudi v Jeklarni 2 — so bili v posameznih mesecih operativni programi bistveno drugačni od gospodarskega načrta (fleksibilno delo službe plana procesa), tako da je bil operativni program precej višji od gospodarskega načrta (okoli 3.000 ton), predvsem zaradi nove jeklarne.

TOZD kot celota je svoje obveznosti v tem prvem polletju letošnjega leta izpolnila dobro, saj je z gospodarski načrtom predvideno proizvodnjo izpolni-

la 102,7 %, z višjim operativnim programom pa 100,9 %.

Jeklarna 1

Operativni program te jeklarne je bil v prvem polletju sicer nižji od gospodarskega načrta, vendar izključno zaradi obratovanja še zadnje martinovke v januarju, kar je bilo že uvodoma omenjeno. Zaradi dobrega dela elektropeči (sedaj samo še to predstavlja Jeklarno 1) sta bila operativni program in gospodarski načrt proizvodnje surovega jekla presežena. V mesecu marcu letošnjega leta so v zgodovini tega obrata dosegli absolutni rekord proizvodnje z 17.561 ton surovega jekla.

V celotnem obdobju je bila dosežena proizvodnja 102,6 % na gospodarski načrt, oziroma 102,8 % na operativni program. Žal pa načrtovani asortiment proizvodnje ni bil dosežen predvsem pri nerjavnih jeklih (problem oskrbe z nikljem zaradi visoke cene te legure na svetovnem trgu) in pri takoi-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Kakšni so rezultati našega dela v prvem polletju

Podatki, potrebni za ocenitev rezultatov našega dela in poslovanja v letošnjem prvem polletju so znani. Zato naj se samoupravne delovne skupine čimprej sestanejo in po obravnavi poslovnega poročila dajo svoje pripombe in predloge. Razprava traja deset dni, in sicer od 28. julija do 9. avgusta.

Delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti se bodo sestali do 10. avgusta. Na podlagi poročila o poslovanju v prvem polletju se bodo odločili o začasni delitvi ustvarjenega dohodka.

CSI

Sanacija Hladne valjarne Bela je tehnološka prenova

V Hladni valjarni Bela so edini sanacijski ukrepi, ki so učinkoviti in v skladu s sanacijskimi ukrepi Železarne, cilji tehnološke prenove HVB iz leta 1986. Čeprav imajo do teh ukrepov zato, ker niso nastali v glavah najbolj odgovornih v Železarni, nekateri ignorantski odnos, rezultati tehnološke prenove dokazujejo, da so bile usmeritve delavcev HVB pravilne.

Cilji tehnološke prenove HVB so: glede na stanje toplotno valjanih trakov izboljšati kvaliteto hladno valjanih trakov (površina in ravnost); odpraviti ozka grla v proizvodnji, ki se pojavljajo ob vključevanju proizvodnje Jeklarne 2 in vakuumiranega jekla ter ob izpolnjevanju srednjeročnih nalog Valjarne bluming štelke glede dinamiko in nerjavnih kvalitete; povečati izplen.

Za izvedbo teh ciljev so bile potrebne rekonstrukcije proizvodnje in nabava novih strojev in opreme, saj menijo, da je sanacija proizvodnje HVB pogojena s spremembo tehnologije. Nova organiziranost in način dela ter likvidnostne težave Železarne in nerazumevanje problemov HVB so doseganje zastavljenih ciljev blokirali. Poleg tega prenova HVB brez kvalitativnih toplotno valjanih trakov (predvsem kvaliteta luženja in valjanja ter primernost profilov) ne bo prinesla načrtovanih rezultatov. Cilje tehnološke prenove so zasnovali na podlagi kvalitativnih in normalnih toplotno valjanih trakov, teh pa ni, zato se jim lahko tudi vsi zastavljeni cilji podrejo. Dokler ne bo narejena rekonstrukcija Valjarne bluming štelke, bistvenih premikov na bolje tudi v Hladni valjarni Bela ne more biti, zato je nerazumljivo, zakaj z rekonstrukcijo VBS v naši Železarni že toliko let odlašamo.

Učinki oziroma rezultati tehnološke prenove so že vidni: odpravili so nekatera ozka grla v proizvodnji in s tem avtomatično povečali produktivnost in zmanjšali stroške; izplen so pri nerjavnih jeklih povečali v povprečju približno za štiri odstotke, povečali pa so tudi izvoz — pred rekonstrukcijo svojih izdelkov praktično niso izvažali, sedaj pa izvažajo 30 odstotkov svoje celotne proizvodnje, v okviru Železarne pa se delež izvoza HVB vrednostno giblje okrog 40 odstotkov. Tudi kvaliteta je občutno večja, saj so sedaj dinamno pločevina

in elmag trakov iz HVB kvalitativno enaki uvoženim.

Pri tehnološki prenovi so ostala odprta še nekatera vprašanja. Povečano proizvodnjo dinamno trakov je namreč treba tudi razrezati, zato so predvideli in naredili rekonstrukcijo na razreznih linijah za nizkoogljena in nerjavna jekla. V podaljškem te linije je tudi nova pakirna linija. Rekonstrukcijo razreznih linij so naredili predvsem delavci HVB z inovacijami, sedaj pa je v fazi poizkusne proizvodnje. Del proizvodnje tankih trakov so prenesli na to linijo in tako sprostili zmogljivosti na razreznih linijah za dinamno kvalitete. Zaradi problemov z brušenjem njihovih izdelkov so nabavili tudi nov brusilni stroj Lendis, katerega morajo še montirati. V okviru tehnološke prenove morajo dopolniti oziroma posodobiti še nekaj opreme, vendar ocenjujejo, da bodo načrtovano tehnološko prenovo dokončali v nekaj mesecih.

V zadnjem času se v Hladni valjarni Bela med vsemi težavami najbolj pogosto uveljavljajo z nerazumevanjem Železarne za probleme tega obrata. Prehod na večjo proizvodnjo dinamno, nerjavnih in elmag trakov pomeni zmanjševanje zmogljivosti proizvodnih naprav v HVB. Celotna proizvodnja tega obrata gre skozi en sam valjarski stroj, zato je normalno, da se proizvodnja zmanjša, če se asortiment spremeni. Ker je najbolj ozko grlo v proizvodnji HVB ogródje Sendzimir, so naredili model za izračun tehnične produktivnosti za vse naprave ter kvalitete trakov vseh širin in debelin. Sedaj je ob upoštevanju poprečnih tehnoloških zastojev možno optimalno načrtovanje tako zahtevanih kvalitete kot stroškov proizvodnje.

V Hladni valjarni Bela so naredili tudi predlog standardizacije njihovih izdelkov. Trgu želijo ponuditi namreč samo tiste standardne izdelke,

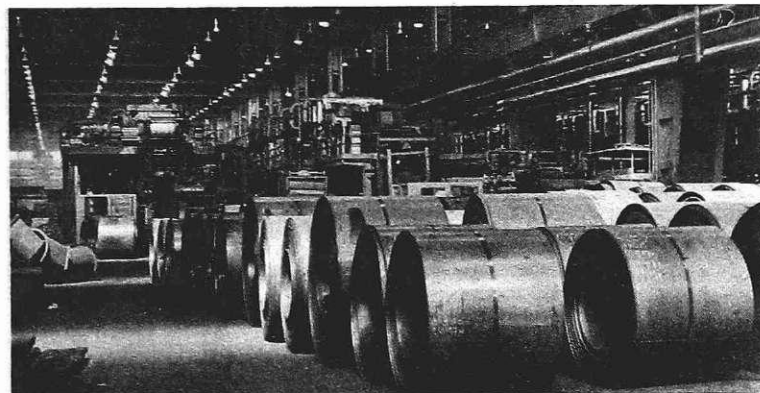
ki jih naredijo z najnižjimi stroški ter z največjim izplnom in produktivnostjo. Delavci HVB menijo, da je najprej treba gledati na to, kaj so sposobni narediti in kakšni so pri tem stroški. Če tisti, ki v naši železarni sprejemajo odločitve, mislijo drugače in tega ne upoštevajo, potem morajo sprejeti tudi soodgovornost za svoje odločitve. Delavci HVB namreč dobro delajo in so za svoje delo tudi usposobljeni, zato z izpolnjevanjem delovnih nalog nimajo težav, seveda, če jim proizvodne zmogljivosti in stanje naprav to v celoti dopuščajo.

Proizvodnja HVB je glede na dosežene rezultate premalo vrednotena, saj so delavci stalno opozarjali na napake in zahtevali prenovalo. Premalo je upoštevano tudi dejstvo, da je proizvodnja zaradi doseganja načrtovanih rezultatov pod stalnimi pritiski in da je delo normirano. Težave imajo tudi z vzdrževanjem in nabavo repromateriala, saj brez kvalitativnega vložka in dobro vzdrževanih naprav in rezervnih delov boljši proizvodni rezultati niso možni.

Poleg omenjenih težav delavce Hladne valjarne Bela najbolj skrbi razvoj njihovega obrata. Namen tehnološke prenove je maksimalno izkoristiti proizvodne zmogljivosti, produktivnost na nekaterih napravah pa je že sedaj enaka kot v Ameriki. Dodatno povečanje proizvodnje dinamno in nerjavnih trakov zahteva nove velike investicije v valjarske stroje in proizvodne linije ter za povečanje proizvodne hale. Položaj Železarne pa tega ne omogoča, zato je razvoj že zamujen — ko bodo v HVB razviti, se bo trg že spremenil — in kaj bo potem? Tudi v srednjeročnem načrtu je opredeljeno, da ima Hladna valjarna Bela še vedno mešani program, z delnim povečanjem deleža proizvodnje dinamno in nerjavnih trakov. Razvoj pa zahteva takojšnje spremembe.

Prihodnost Hladne valjarne Bela je vprašljiva tudi zato, ker v Železarni manjka demokratičen strokovni dialog, ki je zelo pomemben predvsem pri investicijskih. Teh pa bi moralo biti v HVB veliko več.

Lilijana Kos

V Hladni valjarni Bela (foto: Irena Kučina)

Obvestilo

Odbor za kadre in družbeni standard se je na svoji 5. redni seji dne 20. julija seznanil in nato znova potrdil sklep št. 2.3. z dne 16. julija, ki se glasi:

»Odbor je sklenil, da se učencem, otrokom naših delavcev, ki so bili vsa leta osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja odlični, nimajo pa nobene štipendije, podeli mesečna nagrada v višini polovične poprečne štipendije določene usmeritve. Šolski uspeh se letno preverja in mora biti v srednji šoli najmanj prav dober, na višji in visoki šoli pa poprečna ocena 7,8, sicer pravico do nagrade učenec oz. študent izgubi.«

Zato vse naše delavce oz. njihove otroke, ki so imeli vsa leta v osnovni oz. srednji šoli odličen uspeh, da vložijo vlogo za pridobitev te nagrade do konca meseca avgusta na kadrovske sektor — oddelek za izobraževanje.

Učenci iz šol izven jeseniške občine naj vlogi priložijo potrdilo šole, iz katerega bo videti, da so bili vsa leta šolanja odlični.

Kadrovske sektor

Na podlagi 5. člena pravilnika o podeljevanju inovatorskih nagrad in priznanj občine Jesenice in sklepa samoupravnih organov skupščine Raziskovalne skupnosti Jesenice

objavljamo razpis nagrad in priznanj za dosežke na področju inovacijske in razvojno-raziskovalne dejavnosti za leto 1988

Nagrade in priznanja se podeljujejo:

1. Novatorjem množične inventivne dejavnosti za inovacijske dosežke (to so: izumi, modeli, vzorci, tehnične in druge izboljšave, koristni predlogi itd.).
2. Razvojnim, strokovno vodstvenim in vodstvenim delavcem za pomembne dosežke pri razvijanju in uvajanju novih izdelkov, novih tehnologij, nove opreme in napredne organizacije v proizvodnjo in poslovanje.
3. Raziskovalcem za pomembnejša raziskovalna dela v okviru ali za potrebe organizacij združenega dela občine Jesenice ali za potrebe občine ali mesta kot družbenopolitične skupnosti.
4. Učencem srednjih in osnovnih šol občine Jesenice ter ostali mladini v občini Jesenice, ki je organizirana v šolski ali izvenšolski dejavnosti, družbenih dejavnostih in tehnični kulturi.

Na razpis se lahko prijavijo posamezniki ali skupine iz občine Jesenice ali drugi, ki so opravili raziskovalna dela in inovacije za potrebe organizacij združenega dela občine Jesenice ali za potrebe občine kot družbenopolitične skupnosti.

Prijava naj vsebuje:

- osebne in splošne podatke avtorja,
- zadovoljivo dokumentacijo predloga (risbe, načrte, fotokopije, opis elaborata in podobno),
- podatke za ocenjevanje predloga (gospodarska korist ali rezultat raziskovalnega dela, uporabnost, izvirnost, pogoji nastanka),
- število realiziranih predlogov (prijavitelj pod številko 2).

Prijave sprejemamo do 10. septembra na naslov:
Raziskovalna skupnost občine Jesenice, Titova 65, p. p. 21.

Podelili smo mladinska priznanja

Ob zaključku prvega dela lokalnih mladinskih delovnih akcij smo v četrtek organizirali piknik za najaktivnejše mladince iz naše delovne organizacije in za mlade iz drugih okolij, ki so prizadevno sodelovali na naših akcijah.

Zabavali ob nogometu in metanju pikada, po športnem delu piknika smo podelili še mladinska priznanja za to leto.

Koordinacijski svet ZSMS Železarne je podelil plakete KS ZSMS šestim mladincem: Hermanu Debelaku, Seadu Ališiču, Đini Čatak, He-

leni Tomšič, Gorazdu Blatniku in Matjažu Pribošiču.

Priznanja KS ZSMS za sodelovanje na mladinskih prostovoljnih akcijah v letošnjem letu pa so prejeli: VP Radovljica, Duško Karakaš, Ilija Ninkovič, Zoran Čufurovič, Duško Krstevski, Velimir Sančanin in Sabina Hadžisulejmanovič.

Osnovne organizacije ZSMS so podelile bronaste znake ZSMS najbolj aktivnim v svojih okoljih.

Devet mladincev iz naše delovne organizacije se je ob dnevu vstaje slovenskega naroda udeležilo pohoda borcev in mladine na Triglav. D.Č.

Železarski globus

ZDA

Ameriški železarski strokovnjaki so prepričani, da bodo v prihodnjih letih mini železarne spet bolj aktualne. Na zadnjem zasedanju v New Yorku je prevladovalo mnenje, da bodo v začetku devetdesetih let 40 do 50 odstotkov letne proizvodnje ameriških železarn izdelali v mini železarnah. Načrtujejo, da bodo takrat v ZDA naredili od 95 do 105 mio ton surovega jekla.

Kuba

Sedaj naredijo v tej južnoameriški državi 50.000 ton nerjavnega jekla. Do leta 1991 bodo to proizvodnjo povečali za štirikrat. Do takrat bodo namreč zgradili nov obrat za proizvodnjo teh jekel. Njegova letna proizvodna zmogljivost bo 150.000 ton. Obrat bo na vzhodu province Las Tunas. Predvideni investicijski stroški bodo 60 mio dolarjev. Opremo bodo dobavila podjetja iz Sovjetske zveze.

Poslovanje Železarne v prvem polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

3. Poslovni rezultat

Po gospodarskem načrtu naj bi v prvem polletju letos ustvarili 230.090 milijonov dinarjev celotnega prihodka, in sicer s prodajo 173.520 ton naših izdelkov osnovne dejavnosti, s prodajo stranskih izdelkov, opravljanjem storitev prevajanja ter interno realizacijo.

Načrtovano prodajo izdelkov osnovne dejavnosti smo uresničili 105,6 % za kar smo iztržili 206.047 milijonov dinarjev. Struktura prodanih izdelkov je bila za 5,5 % slabša od načrtovane ter enaka strukturi, doseženi v lanskem enakem obdobju. Ostali prihodki so znašali 45.243 milijonov dinarjev. Zaradi nujnosti izvoza (zagotavljanje deviznih sredstev za odplačilo deviznih anuitet ter ustrezne preskrbe z vložkom) je dosežena realizacija manjša za 9.429 milijonov dinarjev.

Celotni prihodek, dosežen v prvem polletju letos, je torej znašal 251.290 milijonov dinarjev, kar je za 9,2 % več, kot smo načrtovali in za 132,6 % več, kot smo dosegli lani v enakem obdobju. Stroški poslovanja so znašali 217.570 milijonov dinarjev, kar je za 20 % več, kot smo načrtovali ter za 109,8 % več kot lani. V strukturi doseženega obsega poslovanja predstavlja delež stroškov 85 %, doseženi dohodek pa 15 %. Glede na gospodarski načrt predstavljajo stroški 79 % obsega poslovanja, v lanskem prvem polletju pa so stroški predstavljali 85 % obsega poslovanja. Na višino stroškov so bistveno vplivali materialni stroški, ki so višji od načrtovanih za 20,7 % in od doseženih v lanskem letu za 114,5 %. Ti stroški predstavljajo 81 % vseh doseženih stroškov poslovanja in znašajo 177.314 milijonov dinarjev. Drugi stroški poslovanja so glede na načrt višji za 106,4 %, glede na dosežene v lanskem letu pa za 21,0 %. Amortizacija, ki je obračunana po minimalnih, z zakonom predpisanih stopnjah ter revalorizirana s predpisanim revalorizacijskim koeficientom, znaša 28.542 milijonov dinarjev. To je za 0,5 % manj, kot smo načrtovali ter za

150,5 % več, kot je znašala v lanskem enakem obdobju. Revalorizacija amortizacije znaša 4.545 milijonov dinarjev.

Doseženi dohodek znaša 39.174 milijonov dinarjev, kar je za 19,7 % manj, kot smo načrtovali in za 118,7 % več, kot je znašal v prvem polletju lani.

Razporejeni dohodek, ki smo ga namenili za pokrivanje obveznosti iz dohodka ter obveznosti iz čistega dohodka, pa znaša 58.671 milijon dinarjev. To pomeni, da smo razporedili za 19.497 milijonov dinarjev več dohodka, kot smo ga ustvarili, kar za delovno organizacijo predstavlja izgubo.

Obveznosti iz dohodka znašajo 27.584 milijonov dinarjev, kar je za 19,5 % več, kot smo načrtovali in za 144,7 % več, kot smo dosegli v lanskem prvem polletju. Obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, znašajo 26.174 milijonov dinarjev. Največji delež predstavljajo realne obresti od dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti, saj znašajo 16.732 milijonov dinarjev. Obveznosti, ki so odvisne od višine ustvarjenega dohodka, znašajo 1.410 milijonov dinarjev, kar je precej manj, kot smo načrtovali in dosegli v enakem obdobju lani, ko spremembe zakona o celotnem prihodu in dohodku, ki se

nanašajo na financiranje družbenih dejavnosti, še niso veljale.

S 1. julijem 1987 so namreč stopile v veljavo spremembe zakona, ki govorijo, da dohodek najprej razporedimo na del dohodka iz naslova izjemnih ugodnosti in razvojnih premij, nato pokrijemo obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, sredstva za bruto osebne dohodke, nato obveznosti, odvisne od višine dohodka. Ker temeljne organizacije niso uspele v celoti ali delno pokrivati obveznosti za financiranje družbenih dejavnosti (obveznosti, odvisne od višine dohodka), predvsem zaradi nezadostne višine ustvarjenega dohodka, so se pojavili problemi financiranja teh dejavnosti. Problem je bil rešen v začetku leta, ko se je del prispevkov, financiranih iz dohodka, prenesel med obveznosti, ki se pokrivajo iz mase bruto osebnega dohodka. S tem pa je masa bruto osebnih dohodkov v prvem polletju letos glede na prvo polletje 1987 precej višja (za 189 %) in znaša 30.636 milijonov dinarjev.

Za stanovanjske potrebe investicijske skupne porabe smo namenili 445 milijonov dinarjev ter 6 milijonov dinarjev za rezervni sklad. Zaradi premalo ustvarjenega dohodka in visokih obveznosti smo prvo polletje letos zaključili z izgubo v vrednosti 19.497 milijonov dinarjev.

Temeljne organizacije, ki so poslovale z izgubo, so Talilnice, Ploščati program, Okrogli program, Tehnične dejavnosti in Družbeni standard, brez izgube sta le TOZD Komerciala in Delovna skupnost skupnih služb.

Celotni prihodek in njegova delitev

	Plan		Doseženo		Indeks
	I.-VI. 88	I.-VI. 87	I.-VI. 88	I.-VI. 87	
	(1)	(2)	(3)	(3:1)	(3:2)
Celotni prihodek	230.090	108.021	251.290	109,2	232,6
Stroški ± zaloge	181.314	90.110	212.116	117,0	235,4
Dohodek	48.776	17.911	39.174	80,3	218,7
Obveznosti iz dohodka	23.074	11.271	27.583	119,5	244,7
Čisti dohodek	25.702	6.640	11.591	45,1	174,6
— OD	29.450	10.600	30.636	104,0	289,0
— stanovanjski prispevek	—	213	446	—	209,4
— skladi	—	205	6	—	2,9
Izguba	-3.748	-4.378	-19.497	520,2	445,3
Konsolid. ČD (Izguba)	-3.748	-4.173	-19.491	520,0	467,1

Seja delavskega sveta Železarne

20. julija se je na osmi redni seji sestal delavski svet Železarne. Pregledal je izvajanje sklepov, se seznanil s predlogom dopolnitve ukrepov za pospešeno in učinkovitejšo izvajanje sanacijskega programa, s koriščenjem sklada skupne porabe v prvem polletju letošnjega leta, in z uresničevanjem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke ter imenoval komisijo za povečano zavarovalno dobo in delegata v svet Inštituta za metalne konstrukcije.

Po pregledu sklepov je delavski svet ugotovil, da še ni pripravljeno poročilo strokovne skupine o testni proizvodnji v Jeklarni 2 (izdelano bo v tretjem četrtletju). Program dela direktorja finančnoračunovskega sektorja je pripravljen in bo posredovan na naslednji seji. Pripravi je potrebno predlog sprememb samoupravnih aktov, vezanih na razpisne pogoje, in izpeljati aktivnosti za sprejem samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med TOZD in DSSS.

Predlog ukrepov za pospešeno in učinkovitejšo izvajanje sanacijskega programa so obravnavali in potrdili vsi delavski sveti TOZD in DSSS, podpora predlogu pa je bila izražena tudi na razširjeni seji stalne akcijske konference ZK in s strani sindikata. Prebrani so bili tudi zapisniki predsedstva KS ZSMS Železarne, ki je bil v celoti objavljen tudi v Železarju. V razpravo na seji se je vključil tudi predsednik poslovnega odbora SOZD SŽ Igor Uršič, ki je opozoril na zelo težak položaj črne metalurgije v Jugoslaviji. Povedal je, da podobne programe sprejemajo tudi v drugih delovnih organizacijah SOZD in poudaril, da bomo samo z doslednim izvajanjem predlaganih ukrepov, poleg izboljšanja zunanjih vzrokov, dosegli pozitiven rezultat poslovanja. Delavski svet je podprl odločitve delavskih svetov TOZD in DSSS za pospešeno in učinkovitejšo izvajanje sanacijskega programa, zahteva dosledno izvajanje ukrepov in kvalitetne informacije o njihovem izvajanju, predlaga pa, da se poleg restriktivnih ukrepov (kazni) sprejmejo tudi ukrepi za večjo motivacijo (nagrajevanje).

Delavski svet se je seznanil s poročilom odbora za kadre in družbeni standard o oblikovanju in koriščenju sklada skupne porabe v prvem polletju 1988 in ugotovil, da se sredstva delijo mnogo bolj racionalno in dosledno, kljub nekaterim odstopanjem, ki so posledica sprejetih obveznosti v preteklih letih. Na predlog odbora se je odločil, da se postavki šolnine in tekmovanje kovinarjev

obravnavata kot postavki v drugi prioritetni skupini.

Po pregledu uresničevanja samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke je ugotovil, da se naloge, sprejete na 7. seji, glede uresničevanja sporazuma tekoče izvajajo in da so vse, za katere je bil rok mesec junij, izvršene.

Delavski svet je imenoval komisijo za povečano zavarovalno dobo v naslednji sestavi:

Milena Šolar (DSSS), Zoran Krejić (DSSS), Franc Pintar (DSSS), Vekoslav Zakrajšek (TOZD Talilnice), Branko Strmole (TOZD Ploščati program), Leon Mesarić (TOZD Okrogli program), Mitja Kersnik (TOZD Tehnične dejavnosti), Marjan Pintar (TOZD Tehnične dejavnosti) in Emil Šubelj (TOZD Talilnice).³ Za delegata Železarne Jesenice v svet Inštituta za metalne konstrukcije je delavski svet imenoval mag. Slavka Azmana iz DSSS.

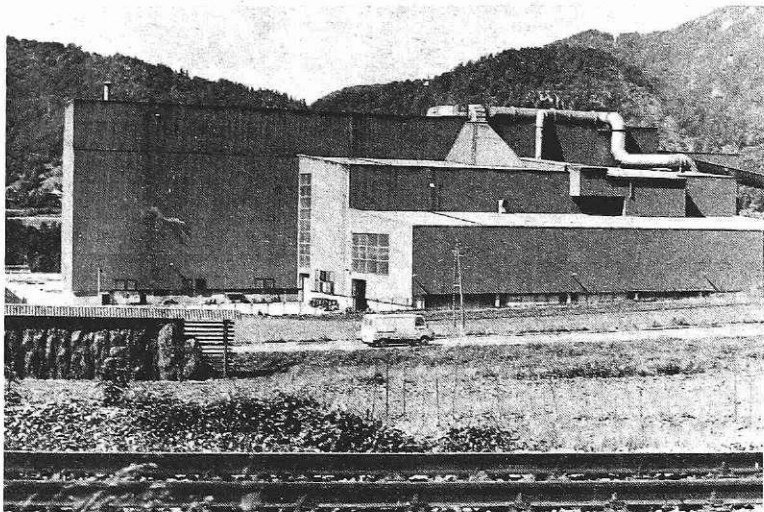
Delegatska vprašanja in pobude
Delavski svet DSSS se je na 13. seji 17. junija seznanil s poročilom od-

bora za gospodarstvo DSSS o nadurnem delu v delovni skupnosti. Ugotovilo je, da so v delovni skupnosti upoštevane usmeritve glede zmanjševanja nadurnega dela. Obenem je bilo postavljeno vprašanje, ali se tako racionalno obnašajo tudi TOZD, glede na skupno, še vedno visoko število nadurnega dela v Železarni in z ozirom na presežek delavcev v Železarni. Delavskemu svetu Železarne daje tudi pobudo, da prične s pripravo skupnega samoupravnega splošnega akta s področja razvidov. Delavskemu svetu DSSS bo posredovan pisni odgovor.

Glede na to, da zaradi okrnjenosti sklada skupne porabe KS ZSMS in IO sindikata svoje akcije financirata pretežno iz lastnih sredstev in glede pripravljenosti SMDB Železar ter nekaterih osnovnih organizacij sindikata, da s prostovoljnim delom prisluži sredstva za svojo dejavnost, je KS ZSMS zaprosil vodilne delavce, da v primerih, ko imajo predvideno izvajanje enostavnih del, najprej ugotovijo, če je KS ZSMS, ali katera od osnovnih organizacij sindikata, pripravljena izvesti to delo, šele potem naj delo oddajo zunanjim izvajalcem.

Delavski svet je bil informiran o izrednem sestanku na kontilivu Jeklarni 2 19. julija. Zahtevani odgovori bodo dani v roku — 17. julija.

CSI-MZ

Jeklarna 2 (foto: Silvo Kokalj)

Pregled sestankov SDS

Glede na to, da je bila mezo in mikroorganizacija delovne skupnosti skupnih služb na seji delavskega sveta delovne skupnosti 15. julija »pogojno« sprejeta — veljati začne, ko bo sprejet Pravilnik o razvidu del in nalog — je SDS CSI delavskemu svetu na sestanku dne 21. julija naslovila delegatsko vprašanje, kakšna sta vloga in pomen strokovnih služb v delovni skupnosti, če se jih tako ignorira. Po oceni SDS namreč pripombe samoupravnih delovnih skupin dostikrat na delavski svet sploh ne pridejo, ali pa pridejo v izmaljeni obliki, tako da na tem najvišjem samoupravnem forumu sploh ne pride do pravega razčiščenja in opredeljevanja do prave vsebine pripomb.

Enega od filtrov, ki opredeljevanje in razčiščenje pripomb takorekoč onemogoča, predstavljajo že strokovne službe same. To je prav lepo videti iz gradiva, ki ga je pripravil oddelek za organizacijo za obravnavo mezo in mikroorganizacije na delavskem svetu («Vsklajevanje pripomb SDS na organiziranost DSSS»).

Ta služba v prilogi k zapisniku sestanka, ki ga je imela skupaj s SDS oddelek za ekonomske analize in planiranje 24. junija, med drugim trdi:

— za oblikovanje področja mikroorganiziranosti se zahteva detaljno poznavanje organiziranosti, postopkov in procesa dela, ker se je le tako možno, skupaj z direktorji TOZD, vodji obratov, direktorji sektorjev in vodji oddelkov, vključevati v kreacijo mikroorganiziranosti,

— pri oblikovanju sedanjega predloga organiziranosti DSSS delavci oddelka za organizacijo dela nismo sodelovali, temveč smo samo v vlogi pripraviljalca dirigiranih organizacijskih sprememb za delavski svet,

— oblikovanje organiziranosti je opravljal poslovodni odbor brez sodelovanja oddelka za organizacijo dela,

— izjavljamo, da ne smemo in ne moremo nositi odgovornosti za predlagano organiziranost DSSS,

— obenem se sprašujemo za smiselnost obstoja oddelka za organizacijo dela, če ga nobeden ne upošteva in tudi nikjer nima prave podpore.

Ista služba pa na to, v omenjenem gradivu, na svoje **LASTNE pripombe**, kljub temu, da jih je podprla tudi SDS OEAP, oportuno **POZABI**. In ne samo to! Kljub temu, da je SDS CSI v zapisniku z dne 23. julija nedvoumno zapisala, da so »pripravljeni opisi del in nalog REZULTAT NESTROKOVNEGA PRISTOPA IN NEREGULARNEGA POSTOPKA« — celoten zapisnik je bil poslan tudi družbenemu pravobranilcu samoupravljanja in IO KO sindikata Železarne z namenom, da bi se do obravnave mezo in mikroorganizacije na delavskem svetu do spornih vprašanj opredelila — prav vprašanje strokovnega pristopa, ki bi ga moral s svojo profesionalnostjo zagotavljati prav oddelek za organizacijo dela, enostavno **IGNORIRA**. Pilotovski, z zaigrano nevednostjo, si umije roke, češ, citiram: »Pripombe zbora delavcev CSI ne moremo usklajevati, ker se nanašajo na postopek za sprejem mezo in mikro organizacije (to je zadeva pravne službe).«

Medtem ko **občinski pravobranilec** samoupravljanja zaenkrat modro molči, pa **IO OOS Železarne** lahko pohvalimo, saj se je že na seji dne 27. junija pobudi odzval. V dopisu, ki ga je naslovil na delavski svet, obenem, ko ugotavlja, da delavci CSI »opozarjajo tudi na pomanjkljivosti v postopku sprejemanja mikroorganizacije«, v obliki sklepa postavlja tudi naslednjo zahtevo: »Izvršni odbor

ugotavlja, da je strokovna služba (CSI in pravni oddelek) dolžna sproti spremljati in pravočasno opozarjati na zakonitost postopkov, zato tudi v tem primeru zahtevamo pojasnilo in predlog rešitve nakazanih problemov s strani strokovnih služb.«

Delavski svet delovne skupnosti, kot je mogoče sklepati iz sklepov, tudi na sindikalno zahtevo sploh ni reagiral.

Ob tem je treba poudariti, da zahteva, IO OO S Železarne, četrta je nerodno zastavljena, ne zadeva samo formalnopravne plati vprašanja, pač pa tudi strokovno plat, ki zadeva oddelek za organizacijo dela. Ker samo tisti, ki poznajo svojo zgodovino, niso obsojeni, da jo ponavljajo, povejmo, da smo imeli **osnutek** samoupravnega sporazuma o enotni metodologiji za sestavo razvida del in nalog pripravljen že v začetku prejšnje reorganizacije (leta 1979), obravnavali pa ga nismo. Tudi dopis pravnega oddelka iz avgusta 1982, naslovljen na vodje TOZD in sektorjev in na delovne skupine za pripravo razvida del in nalog, govori o že izdelanem predlogu **Pravilnika o razvidu del in nalog**. Tako metodologija kot pravilnik pa v osnovi zagotavljata, kot je lepo razvidno iz obeh tekstov, **dogovorjeno strokovno pot za izdelavo mezo in mikro organizacije**. Vse to kaže, da so v letu 1979 v strokovnih službah Železarne razmišljali bistveno drugače kot danes. Citiram po gradivu z naslovom »Metodologija izdelave razvida del in nalog (skrajšan tekst)«: »Zato, da opredelimo delovno nalogo, sta na razpolago dve možni poti. Prva je ta, da iz izdelanih opisov delovnih mest izluščimo iz zadolžitve delovne naloge in jih zberemo na ravni TO ali sektorja v katalog oz. razvid delovnih nalog. Druga možnost je, da z razčlenitvijo delovnih procesov opredelimo delovne naloge. Delovna skupina se je opredeljevala za drugo pot, ker je zasledovala racionalizacijski učinek v organizaciji delovnih procesov, zato je postala tehnika razčlenjevanja delovnih procesov sestavni del te metodologije.«

Prav to drugo možnost SDS CSI zagovarja kot strokovno, regularno in racionalno. Mislim, da bi argumentom SDS CSI in tudi drugih vodstvenih delavci Železarne mogoče celo prisluhnili, če ne bi bilo sedanjih težkih razmer in celo pritiskov od zunaj. V temelje mikroorganizacije je že od sprejemanja letnega gospodarskega načrta bolj kot zahteva po racionalizaciji delovnih procesov vgrajena zahteva po zmanjšanju števila delavcev. Nobeno naključje ni, da je Igor Uršič, predsednik poslovnega odbora SOZD SŽ, na zadnji seji delavskega sveta Železarne Jesenice izrecno poudaril (v zvezi s sanacijo), da **družbeni proizvod**, ki ga ustvari Železarna Jesenice, tolikšnega števila zaposlenih ne prenese in da se boji, da je tudi predvideno zmanjšanje števila zaposlenih še vedno prenizko zastavljeno.

Iz povedanega sledi, da bi morala biti dolgoročna politika Železarne že vseskozi usmerjena v takšno povečevanje družbenega proizvoda, da se delavci, ki združujejo svoje delo v DO ŽI, ne bi čutili ogrožene. To pa pomeni, da bi se morali pri gospodarskem ravnanju strogo držati načel, ki smo jih zapisali v naših samoupravnih aktih (ekonomske smotne odločitve, gospodarjenje po načelu dobrega gospodarja) oziroma, da si v svojem okolju ne bi smeli privoščiti razmer, ki omogočajo kriminal, niti razpisnosti (za zagotavljanje »normalnega« poslovanja moramo najemati kratkoročna posojila in novoustanovljeno vrednost v različnih oblikah podarjamo raznim porabnikom) niti zgrešenih (razpadajoči Dom na Mežakli) in ekonomsko neutemeljenih naložb, dajanja posojil po nerealnih obrestnih merah, skrajno pomanjkljive kontrole nad odločitvami delavcev s posebnimi pooblastili.

Za ilustracijo slednjega naj navedem, da je bilo vodji posebne finančne službe dano pooblastilo, da lahko samostojno sklepa posele o najemanju in dajanju posojil, o nakupu in prodaji vrednost-

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 1. DO 7. AVGUSTA

1. avgusta, Vitomir GRICAR, Valjarna debele pločevine, Jesenice, Titova 2, ☎ 81-279.
2. avgusta, Ivan VOH, splošni sektor, Jesenice, Tavčarjeva 8, ☎ 83-226.
3. avgusta, Emil AZMAN, sektor novogradenj, Zirovnica, Breg 129, ☎ 80-243.
4. avgusta, Božidar BARTEJ, poslovodni odbor, Zirovnica, Zabrznica 44 b, ☎ 80-726.
5. avgusta, Janez BEGES, Elektrode, Lesce, Na trati 59, ☎ 74-766.
6. avgusta, Lado ŠKETA, strokovni sodelavec PO, Bled, Alpska 1, ☎ 77-136.
7. avgusta, Valentin MARKEŽ, vodja vzdrževanja, Jesenice, C. talcev 4 b, ☎ 83-345.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 1. 8.	Berti Krapež	Pavel Žmitek
Torek — 2. 8.	Milan Ravnik	Vlado Repe
Sreda — 3. 8.	Borut Cegnar	Adam Kovač
Četrtek — 4. 8.	Mitja Kersnik	Aleš Soklič
Petek — 5. 8.	Marjan Erman	Mitja Benedičič
Sobota — 6. 8.	Matija Urh	Bogomir Svetina
Nedelja — 7. 8.	Pavel Zupan	Alojz Varl

Služba obratne ambulante

Od 1. do 6. avgusta bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.

POPOLDNE: III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
V soboto, 6. avgusta, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.

ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
I. zobna ambulanta bo zaradi rednega letnega dopusta zaprta.

POPOLDNE: III. zobna ambulanta bo zaradi boleznih terapevta zaprta.
V soboto, 6. avgusta, bo zobna ambulanta zaprta.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

30. in 31. julija, Rudi KLUKOVIČ, Mojstrana, Kurirska pot 9, ☎ v službi 22-79.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

nih papirjev; izdaja menic ter daje avale in garancije, če posamezni posel ne presega vrednosti 5 % mesečne realizacije — ob dejstvu, da se je finančni odbor posebne finančne službe v prejšnjem mandatu sestal samo dvakrat (na konstituantni seji 10. 6. in 1. seji 23. 9. 1985), v novem mandatu obdobju pa sploh samo na konstituantni seji (26.11.1987) in da še vedno nima legitimne osnove za svoje delo (odbor je že na konstituantni seji v prejšnjem mandatu zadolžil FRS, da pripravi spremembe in dopolnitve sporazuma o delu in organizaciji posebne finančne službe, 26.11.1987 je ta sklep samo ponovil). Neuresničen je tudi sklep, da bi moral odbor do izdelave novega sporazuma sprejemati finančne načrte za naslednji mesec in spremljati finančno realizacijo za pretekli mesec, ter sklep, da bi morala strokovna služba seznanjati vse zaposlene s finančnimi težavami za tekoče poslovanje in ne samo z informacijami glede osebnih dohodkov.

Z nobeno celovitejšo oceno, koliko bi lahko z ekonomsko bolj upravičenimi poslovnimi odločitvami prihranili, ne razpolagamo. Zato ni nič nenavadnega, da se kakor nalašč ponujajo pred nas tako otipljivi »poslovni« prijemi, kot je, na primer, varčevanje pri tovarniškem glasilu (do novega leta naj bi izhajal na osemih straneh, po novem letu pa naj bi — s spremenjeno vsebino in obliko — postal štirinajststnevnik), čeprav se ob vrsti drugih otipljivih vprašanj nihče od odgovornih ni pripravil niti najmanj zganiti. Kako je mogoče razumeti argument delavskega sveta TOZD Talilnice (15. seje, dne 20.4.1988), da se (na predlog inženiringa) odprda 8,354 kilometrov visokonapetostnih kablov in 8,370 kilometrov signalnih kablov, češ, da je za Železarno zagotovljene še dovolj rezerve? Ali pa sklep istega delavskega sveta z dne 29.9.1987, da se ne amortizirana vrednost likvidiranih osnovnih sredstev nadomesti iz sredstev rezerv, oziroma, če teh ni, ali jih ni dovolj, pa iz celotnega prihodka (glede na spekulacije, ki so znane pri prodaji različnih vrst opisanih osnovnih sredstev)?!

Gornja dva sklepa delavskega sveta TOZD Talilnice ne omejnjam po naključju. Na kontilivu Jeklarni 2 je namreč prišlo 19. julija do izrednega sestanka delavcev 1. in 3. izmene kontiliva, ki so izpostavili vrsto tipičnih mezdskih zahtev. Zahtevajo namreč (navajamo dobesedno po zapisniku): 1. Povečanje plač najmanj za 50 % glede na junij, v nasprotnem bodo zahteve dosegli na drugačen način. 2. Za normalno delo zahtevajo tako plačilo, ki bo zagotavljalo normalno življenje. 3. Plače so vsak dan slabše, slediti bi morale vsaj življenjskim stroškom in inflaciji, ki je večja kot 50 %. 4. Prispevki iz bruto OD naj se zmanjšajo, tako da bodo tudi družbene dejavnosti in družbenopolitične skupnosti delile usodo delavcev. Zmanjšati se morajo vsaj za 20 %. 5. Prioritete pri kaznovanju delavcev Jeklarni naj se uvedejo tudi pri nagrajevanju delavcev Jeklarni. 6. Z novim načinom nagrajevanje delavci z boljšim delom ne morejo vplivati na boljši osebnih dohodek, zato zahtevajo za dobro delo ponovno uvedbo premij. 7. Nekateri delavci Jeklarni za delo v treh izmenah ne dosegajo niti poprečja OD Železarne. 8. Maja meseca je bila proizvodnja rekordna, na plači pa se to ni poznalo. 9. Delavci so fizično in psihično preobremenjeni zaradi stalnega pritiska za boljšo proizvodnjo, obenem pa s svojo plačo ne morejo živeti. 10. Kaj je z ugotovitvami komisije za beneficirani staž? Zahtevamo otežkočene dodatke!

Odgovore so zahtevali do 27. julija 1988. Izrednemu sestanku so prisostvovali tudi predsednik OO sindikata Jeklarni 2 Savinšek, predsednik KOO sindikata Talilnic Ličof in predsednik delavskega sveta TOZD Talilnice Vidic.

Center za samoupravljanje in informiranje
Božidar Lakota

Proizvodnja v prvem polletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

vanih »čistih« jeklih (EO, patentirana žica, VAC, JMP, PMS) zaradi slabše kvalitete starega železa, ki je bilo preveč »bogato« z oligoelementi. Obratovanje kontinua v tem obdobju ni bilo najboljše, saj je bilo preveč zastojev in je bila z nižjim operativnim programom predvidena proizvodnja izpolnjena le 94,4 %.

Jeklarna 2

Ze sam ne vem več, v kateri fazi proizvodnje je ta jeklarna: ali v testni ali v poskusni, tolikokrat smo namreč že manipulirali s temi izrazi. Dejstvo pa je, da NEOZIRAJE SE, kako je poimenovala ta žaka proizvodnje, ta naša tako kritizirana »Belška lepota« dela DOBRO!

Gospodarski načrt proizvodnje te jeklarne je bil namreč v prvem polletju dosežen 102,8 %.

Kvaliteta izdelanega jekla je dobra, precej boljša od tiste v martinarini.

Napredek proizvodnje je viden iz meseca v mesec in je bil v letošnjem maju do sedaj največji!

Ena glavnih pomanjkljivosti proizvodnje pa je, da še vedno ne dosegamo cilja, da bi vse izdelane sarže vili preko kontinua, kar precej zmanjšuje proizvodnjo, še bolj pa s tem kvantitativno potrebo po jeklu z ozirom na nižji izplen surovega jekla.

Livarna

Vsi smo bili navajeni, da so bili livarji med prvimi, ki so dosegali oziroma presegali mesečne, tromesečne in letne obveznosti. Letos je drugače, ker livarna ne dela več težkih odlitkov in se je ta obrat preusmeril v prodajo. Začetne težave z naročili so premagali, saj so v juniju prvič presegli letošnje obveznosti, pri prodaji pa so dosegli sploh absolutno največjo količino v zgodovini tega obrata. V prvem polletju je bila skupna proizvodnja dosežena 94,8 %, končna za prodajo pa 56,7 %.

TOZD Ploščati program

Tako kot v prvem tromesečju, je bila tudi v prvem polletju pri doseganju proizvodnih rezultatov — tako v primerjavi z gospodarskim načrtom kakor z operativnim programom — najboljša prav TOZD Ploščati program.

Doseganje gospodarskega načrta je bilo pri skupni proizvodnji 105,2 %, pri končni za prodajo pa 102,6 %, sama prodaja odprema pa celo 106,3 %. Še boljše so rezultati končne proizvodnje prodaje (v primerjavi z operativnim programom, ki ne upošteva storitev prevajanja v Skopju, za katerega ni bilo razpoložljivega vložka).

Valjarna bluming štekel

Zaradi slabega stanja valjavskega ogrođa je bil sicer šele v poletnih mesecih načrtovan redni letni remont narujen že v februarju. Kljub občasnim težavam in zastojem je proizvodnja potekala dobro in je tako obrat v juniju že prešel na poskusno proizvodnjo v sistemu 5+2 (namesto sedanje 4+1), kar naj bi pomenilo precejšen prihranek energije in delavcev. Pogoj za delo v novem sistemu pa je dosledno izpolnjevanje programa v obeh jeklarnah tako po količini kot po asortimentu — seveda v predpisanih rokih, sicer ni nobenih možnosti, da ta sistem preživi.

Skupna proizvodnja je bila dosežena 106,5 %, končna za prodajo pa 107,5 %, oboje na gospodarski načrt.

Kvaliteta izvaljanega jekla še vedno ni najboljša, zato pogosto prihaja do internih reklamacij. Tehnološka novost tega obrata je, da od marca dalje vsa nerjavna in dinamo jekla zaradi boljše kvalitete toplovaljanih trakov, valjamo preko kvarto ogrođa.

Valjarna debele pločevine

To je eden od slabših obratov pri izpolnjevanju načrtovanih obveznosti v proizvodnji tega prvega polletja. Vzroki so: občasno je prihajalo do pomanjkanja vložka, zastoji na progi so bili preveliki, marca je bil v okvari ključni žerjav v adjustaži, obstajale pa so tudi določene težave z naročili za Drewer peč.

Skupna proizvodnja je bila dosežena 93,2 %, končna za prodajo pa 93,8 %, oboje na gospodarski načrt.

Hladna valjarna Bela

Tudi letos nad količinskimi izpolnjevanjem obveznosti tega obrata za prvo polletje nismo bili razočarani. Skupna proizvodnja je bila dosežena 109 %, končna za prodajo pa 108,1 % — na gospodarski načrt. Malo slabše, še vedno zelo dobro, je bilo izpolnjevanje višjega operativnega programa, ki je bil pri skupni proizvodnji ošežen 107,6 %, pri končni za prodajo pa 107,2 %.

Podobno kot v Jeklarni 1 tudi tu ni bil dosežen predviden asortiment, predvsem zaradi slabše kvalitete vložnega materiala (dinamo) in pomanjkanja vložka, predvsem nerjavnih (nikelj) ter C-kvalitet.

Hladna valjarna Jesenice

Čeprav so imeli premalo delavcev, pa tudi kvaliteta vložka ni bila najbolj-

ša, so hladni valjavci, tudi na račun prostih dni, delali razmeroma dobro, saj so za to obdobje višji operativni program skupne proizvodnje dosegli 110,9 %, končno za prodajo pa 112,8 %.

Vendar tako prikazani rezultati z ozirom na zmogljivosti obrata niso realni (letošnji gospodarski načrt je nižji od lanskega), pa tudi absolutno je bilo letos v tem obdobju narejeno manj kot lani v istem času.

Predelava valjanih trakov

Ta iz bivše Profilarne in Vratnih podbojev oblikovan obrat je delal razmeroma dobro, saj je gospodarski načrt skupne proizvodnje za prvo polletje izpolnil 103,6 %, višji operativni program končne proizvodnje za prodajo pa 104,2 %.

TOZD Okrogli program

To je edina TOZD, ki gospodarskega načrta skupne proizvodnje v letošnjem prvem polletju ni dosegla. Realnejši operativni program, ki je upošteval stanje naročil, število zaposlenih in razpoložljivi vložek, pa je izpolnjen.

To ne velja za Žičarno, kjer se je pomanjkanju vložka pridružil že star problem, ki se imenuje pomanjkanje delavcev na ključnih delovnih mestih (žičarji). Tako je bila na nivoju TOZD v primerjavi z gospodarskim načrtom dosežena skupna proizvodnja 98,2 %, končna za prodajo pa 102,2 %, sama prodaja oziroma odprema pa 104,5 %. Bolje je bil izpolnjen realnejši operativni program: skupna proizvodnja 100,9 %, končna za prodajo pa 105,4 % in sama prodaja 107,8 %.

Nova pridobitev te TOZD je nova lužilnica v Žičarni, ki je poskusno pričela obratovati v zadnji dekadi marca.

Valjarna žice in profilov

Operativni program skupne proizvodnje je bil v tem obdobju nižji od gospodarskega načrta, predvsem zaradi manjših potreb obratov, ki jih ta valjarna oskrbuje s polizdelki. Težave tega obrata so bile v tem obdobju (in bodo še bolj) zaradi zahtev trga razdrobljenega naročila in zato pogostejše menjave programov valjanja ter s tem nižja produktivnost.

Valjavcem je uspelo z dobrim delom operativni program skupne proizvodnje dosegli 100,8 %, končne za prodajo pa celo 144,3 %, vendar predvsem zaradi nenačrtovanega valjanja betonskega železa v januarju in storitvene prodaje žice.

Zaradi manjše proizvodnje »čistih« jekel v Jeklarni 1 zaostaja tudi njihova prodaja.

Žičarna

Podobno kot Valjarna debele pločevine v Ploščatem programu Žičarna v Okroglem ni dosegla načrtovanih obveznosti niti pri skupni niti pri končni proizvodnji — tako glede na gospodarski načrt kakor na nižji operativni program, čeprav je sama proizvodnja tega obrata zaradi visoke stopnje predelave jekla in s tem tudi dosti ugodne prodajne cene za Železarno zelo zanimiva.

Vzroki za manjšo proizvodnjo v vseh mesecih letošnjega leta so zelo različni. V prvem tromesečju so bili vzroki za nedoseganje načrtovanih obveznosti razdrobljena naročila, tanjša dimenzije, večja stopnja predelave, izpad v Negotinu (pomanjkanje plastičnih koluti), slabša kvaliteta vložka, zastojev, nepravčasen pričetek obratovanja nove lužilnice (ki je pričela poskusno obratovati šele proti koncu marca) in okvare novih strojev za proizvodnjo VAC žice (še sedaj vsi ne delajo).

V drugem tromesečju je proizvodnja manjša izključno zaradi pomanjkanja vložka takojmenovanih »čistih« jekel (EO, patentirana žica, JMP) in že leta nazaj »kroničnega« pomanjkanja delavcev, čeprav ugotavljamo, da nas je v Železarni za ta količino proizvodnje preveč.

V prvem polletju je bila skupna proizvodnja dosežena 94,4 %, končna za prodajo pa 93,7 % na nižji operativni program, kajti gospodarski načrt kaže pri skupni proizvodnji 89,3 %, pri končni za prodajo pa 88,7 % izpolnitve.

Jeklovlek

Ta obrat, sicer dolga leta znan kot stalni izpolnjevalec načrtovanih obveznosti, se je letos zaradi delnega pomanjkanja in razdrobljenosti naročil v prvih mesecih za BK linijo ter zahtevnejšega asortimenta z večjo stopnjo predelave znašel v krizi. Rezultat teh težav ob povečanih zastojih je, da so sicer s prizadevanjem delom nižji operativni program skupne in končne proizvodnje dosegli 102,7 %, za gospodarskim načrtom pa so zaostali za 1,3 %.

Elektrode

To je eden najbolj stabilnih obratov pri doseganju oziroma preseganju načrtovanih obveznosti že dolga leta nazaj. Tako je bilo tudi v tem prvem polletju, saj so načrtovane obveznosti dosegli pri vseh vrstah proizvodnje. Na nivoju obrata, kjer je bil operativni program enak gospodarskemu načrtu, je bila skupna proizvodnja dosežena 109,8 %, končna za prodajo pa 104,7 %.

Žebljarna

V zadnjem mesecu prvega polletja so imeli zaradi pomanjkanja cinka težave pri proizvodnji. Drugih problemov, razen pomanjkanja naročil za navojne žeblice ni bilo, zato je ob dobrem

delu dober tudi rezultat fizične proizvodnje tega obdobja, ki je pri skupni in pri končni proizvodnji izpolnjen 105,8 % (na operativni program, ki je bil enak gospodarskemu načrtu).

Miloš Piščanec

A: Skupna proizvodnja

Mesec	Gospodarski načrt — ton	Program ton	Doseženo ton	% gospod. nač.	% oper. prog.
januar	90.675	90.345	91.416	100,8	101,2
februar	83.280	84.280	87.728	105,3	104,1
marec	91.480	91.750	96.483	105,5	105,2
april	85.510	85.520	84.891	99,3	99,3
maj	87.800	88.770	94.331	107,4	106,3
junij	90.270	95.210	90.161	99,9	94,7
Skupaj:	529.025	535.875	545.010	103,0	101,7
I. polletje 87	699.830	684.134	674.839	96,4	98,6
I. polletje 86	710.250	696.835	685.060	96,5	98,3

B: Končna proizvodnja — za prodajo

Mesec	Gospodarski načrt — ton	Program ton	Doseženo ton	% gospod. načrt	% oper. prog.
januar	26.890	26.890	27.682	102,9	102,9
februar	27.090	27.060	29.128	107,5	107,6
marec	30.100	28.700	29.761	98,9	103,7
april	29.780	27.880	31.609	106,1	113,4
maj	29.380	28.840	30.476	103,7	105,7
junij	30.280	30.070	28.915	95,5	96,2
Skupaj:	173.520	169.440	177.571	102,3	104,8
I. polletje 87	177.140	175.210	172.144	97,2	98,3
I. polletje 86	182.590	176.175	175.045	95,9	99,4

C: Prodaja — odprema

Mesec	Gospodarski načrt — ton	Program ton	Doseženo ton	% gospod. načrt	% oper. prog.
januar	26.890	26.890	27.662	102,9	102,9
februar	27.090	27.060	30.592	112,9	113,2
marec	30.100	28.700	31.780	105,6	110,7
april	29.780	27.880	32.272	108,4	115,7
maj	29.380	28.840	31.990	108,9	110,9
junij	30.070	30.070	29.032	95,9	96,5
Skupaj:	173.520	169.440	183.328	105,6	108,2
I. polletje 87	177.140	175.210	172.540	97,4	98,5
I. polletje 86	182.590	176.175	175.780	96,3	99,8

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE ZA PRODAJO TER ODPREMO ZA PRVO POLLETJE

v tonah

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TALILNICE skupaj	197.095	200.445	202.314,7	102,7	100,9	540	540	305,9	56,7	56,7	305,9
Jeklarna I	100.100	99.950	102.729,8	102,6	102,8	—	—	—	—	—	—
— SM	6.200	4.700	4.896,5	79,0	104,2	—	—	—	—	—	—
— EL	93.900	95.250	97.833,3	104,2	102,7	—	—	—	—	—	—
— ASEA	41.300	42.350	47.526,0	115,1	112,2	—	—	—	—	—	—
— LM	51.300	51.600	49.069,1	95,7	95,1	—	—	—	—	—	—
— BBC	1.300	1.300	1.238,3	95,3	95,3	—	—	—	—	—	—
Jeklarna II	96.000	99.500	98.642,0	102,8	99,1	—	—	—	—	—	—
Livarna	995	995	942,8	94,8	94,8	540	540	305,9	56,7	56,7	305,9
— jeklo	989	989	929,5	94,0	94,0	540	540	305,8	56,6	56,6	305,8
— kovino	6	6	13,3	221,7	221,7	—	—	0,1	—	—	0,1
PLOŠČATI PROGRAM sk.	241.020	247.010	253.458,7	105,2	102,8	124.240	121.650	127.457,8	102,6	104,8	132.072,1
Bluming-štekel	140.310	145.590	149.405,7	106,5	102,6	25.290	24.120	27.195,0	107,5	112,8	28.289,0
— bluming	52.680	58.940	57.872,2	109,9	98,2	990	820	741,5	74,9	90,4	758,5
— štekel	74.750	74.850	82.790,7	110,8	110,6	11.400	11.500	17.715,5	155,4	154,1	18.078,0
— štekel storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— termična obdelava	12.900	11.800	8.742,8	67,8	74,1	12.900	11.800	8.738,0	67,7	74,1	9.452,8
Valjarna debele pločevine	35.000	35.170	32.635,1	93,2	92,8	32.400	32.570	30.396,4	93,8	93,3	31.830,5
— valjarna debele pločevine	35.000	35.170	32.635,1	93,2	92,8	—	—	—	—	—	—
— valjarna debele pločevine storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hladna valjarna Bela	45.600	46.000	49.695,6	109,0	108,0	45.100	45.500	48.751,9	108,1	107,2	50.708,5
— hladna valjarna Bela	45.600	45.850	49.330,4	108,2	107,6	—	—	—	—	—	—
— hladna valjarna Bela storitve	—	150	365,2	—	243,5	—	—	—	—	—	—
Dodelava	—	—	—	—	—	2.400	—	—	—	—	—
Hladna valjarna Jesenice	9.960	10.100	11.205,3	112,5	110,9	9.530	9.670	10.912,0	114,5	112,8	10.861,6
— hladna valjarna Jesenice	9.960	10.100	11.039,2	110,8	109,3	—	—	—	—	—	—
— hladna valjarna Jesenice storitve	—	—	166,1	—	—	—	—	—	—	—	—
PVT	10.150	10.150	10.517,0	103,6	103,6	9.520	9.790	10.202,5	107,2	104,2	10.382,5
— Profilarna	9.720	9.735	10.133,8	104,3	104,1	9.090	9.375	9.819,5	108,0	104,7	9.990,3
HOP	8.220	8.565	9.113,0	110,9	106,4	8.190	8.475	9.104,7	111,2	107,4	9.293,9
HOP storitve	350	86	98,1	28,0	114,1	—	—	—	—	—	—
— HOP storitve	900	900	714,8	79,4	79,4	900	900	714,8	79,4	79,4	696,4
— disk storitve	250	184	207,9	83,2	113,0	—	—	—	—	—	—
— Vratni podboji	430	415	383,1	89,1	92,3	430	415	383,0	89,1	92,3	392,2
OKROGLI PROGRAM sk.	90.910	88.420	89.236,2	98,2	100,9	48.740	47.250	49.807,5	102,2	105,4	50.949,6
Valjarna žice	41.400	40.600	40.918,0	98,8	100,8	5.250	5.070	7.315,1	139,3	144,3	7.850,0
— valjarna žice	41.400	40.600	40.918,0	98,8	100,8	—	—	—	—	—	—
— valjarna žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Žičarna	21.210	20.050	18.934,6	89,3	94,4	14.990	14.190	13.292,3	88,7	93,7	13.313,7
— žičarna	21.210	20.050	18.889,3	89,1	94,2	—	—	—	—	—	—
— žičarna storitve	—	—	45,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeklovlek	13.760	13.230	13.587,1	98,7	102,7	13.700	13.190	13.536,9	98,8	102,6	14.087,5
— jeklovlek	13.760	13.230	13.587,1	98,7	102,7	—	—	—	—	—	—
— jeklovlek storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrode	10.400	10.400	11.417,2	109,8	109,8	9.170	9.170	9.600,6	104,7	104,7	9.719,3
— elektrode + varilna žica	8.300	8.300	8.300,8	100,0	100,0	8.270	8.270	8.287,6	100,2	100,2	8.360,0
— varilna žica storitve	—	—	2,1	—	—	—	—	—	—	—	—
— varilni prašek	600	600	776,8	129,5	129,5	600	600	774,9	129,2	129,2	821,2
— suha el. masa	300	300	456,0	152,0	152,0	300	300	456,0	152,0	152,0	456,0
— ognjevarni material	1.200	1.200	1.881,7	156,8	156,8	—	—	82,1	—	—	82,1
Elektrode Zagreb	—	—	—	—	—	1.500	1.500	1.692,2	112,8	112,8	1.692,2
Žebljarna	4.140	4.140	4.379,1	105,8	105,8	4.130	4.130	4.370,4	105,8	105,8	4.286,9
SKUPAJ:	529.025	535.875	545.009,5	103,0	101,7	173.520	169.440	177.571,2	102,3	104,8	183.327,6
Storitve	—	—	—	—	—	600	420	884,7	147,5	210,6	910,6
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	174.120	169.860	178.455,9	102,5	105,1	184.238,2

Ob občinskem prazniku

Naš praznik 1. avgust je povezan s pričetkom najbolj trde oblike boja slovenskega naroda za obstanek, z oboroženim bojem in hkrati najbolj plemenito obliko tega boja, ko posamezniki za skupne interese žrtvujejo največ, kar premorejo — svoja življenja. Za obstanek je treba stalno skrbeti na različne načine, drugače je treba za enake cilje vložiti več naporov in žrtev naenkrat. In življenje je borba tako ni prazno geslo, temveč vedno znova potrjeno pravilo.

Ob praznovanju pred letom dni smo ugotavljali, da smo uspešno dokončali vrsto velikih naložb, med njimi kot največjo Jeklaro 2, in do tedaj kljub težavam uspešno krmarili, čeprav so v gospodarstvu že nekaj časa vladale zagate.

Zatem smo dočakali vrsto ukrepov, ki naj bi obrnili tok dogajanja, pomenili podlago za spremembo gospodarjenja: ozdravitev tistega gospodarstva, ki je zašlo v težave, in stečaj tistega, kateremu ni pomoči; lahko tudi zaradi neustreznih programov.

Zašli smo v velike izgube in leto 1987 zaključili izredno slabo. Z izgubami smo nadaljevali tudi po novem letu ter posredno postavili pod vprašaj delovanje vseh družbenih dejavnosti, ki jim je usahnil dotok dobršnega dela sredstev.

Postavlja se vprašanje, kje smo zgrešili, kaj spregledali, kdaj zamudili s praviimi odločitvami. Tako vsaj lahko razumemo vesti nekaterih avtorjev iz časopisja in slišimo na RTV.

Prevladujoča železarska dejavnost v kraju bi morala tej in naslednjim generacijam nuditi trdno podlago za ustvarjanje, delo in solidno življenje; seveda prenovljena, sodobna, z ustreznim programom, kakovostno in proizvodnostjo; z novimi razvojnimi možnostmi in ambicijami, ki sledi naprednim železarjem drugod, skratka usposobljena za konkurenčne nastope doma in predvsem v tujini. Tako bi lahko odpirala drugačna pota tudi industriji, odvisni od proizvodnje jekla, drobnemu gospodarstvu in obrti.

Pogoji za uspešno delo železarne so bili z novo jeklaro v dobrisni meri izpolnjeni. Proizvodnja je stekla boljše kot so upali jeklarji sami, doseženi uspehi pa se žal v ekonomski železarne niso odrazili. Cenovna neskladja so delovala predolgo, da bi njihova usklajitev lahko popravila stanje v kratkem roku. Če k temu dodamo še manjkajoča nezdružena sredstva za gradnjo jeklarne in opremo druge proizvodnje ter potrebno najemanje kratkoročnih premostitvenih posojil z visokimi obrestmi, lahko ugotovimo vzroke za izgubo in nelikvidnost Železarne.

Ob vrednotenju letošnje petmesečne skupne proizvodnje lahko ugotovimo, da je ta v naši občini za 11,6 % nižja kot lanska petmesečna proizvodnja in zaostaja za regijo in republiko.

Statistika je veda zase, ki naj bi slonela na nespremenljivih primerjalnih podatkih. Spremembe ne upoštevajo, čeprav gre za novo tehnologijo proizvodnje. Načrtovano ustavitve proizvodnje grodlja in izpad proizvodnje tistega dela jekla, ki po stari tehnologiji izdelave in predelave jekla preko blokov pomeni tehnološki odpadke, enostavno pristiha k neuspehom namesto k racionalizaciji, pocenitvi in uspehu. Boljši izkoristek jekla tako statistika prikazuje kot neuspeh. Upam, da bo nepravilnost ustrezno odpravljena.

Družbeni načrt končne proizvodnje v Železarni je bil v petih mesecih presežen za 6 % oz. dosežen 106 %. Glede na veliko udeležbo proizvodnje Železarne Jesenice v proizvodnji občine, bi ustrezen popravek pokazal povsem drugo sliko: veliko manjši zaostanek za proizvodnjo lanskega petmesečnega obdobja in druge vzroke za sedanji položaj občine.

Zelo ugoden je podatek o izvozu, ki se je v primerjavi z lanskimi petimi meseci povečal za 69,4 %, in da je delež konvertibilnega izvoza 75,4 %. Pokrivanje uvoza z izvozom je 92,8 %, pokrivanje konvertibilnega uvoza s konvertibilnim izvozom pa 112,6 %. Izvoz bi bil ob drugačni, stimulativni gospodarski politiki lahko tudi večji.

Železarstvo je bilo dolga stoletja med nosilci razvoja v svetu in pri nas. Objektivna presoja o vrednosti udeležbe neke industrijske panoge v gospodarstvu neke dežele je izredno težka. Odvisna je od vrste gospodarskih in političnih odločitev.

Zahodne industrijske države in druge želijo biti neodvisne pri preskrbi z jeklom in to proizvodnjo temu ustrezno podpirajo, ker donosnost železarstva glede na potrebna velika vlaganja ne more biti tolikšna, kot je v nekaterih novih industrijskih vejah z izrednim tempom razvoja.

Vodenje našega gospodarstva je svojstveno, nestanovitno in železarstvu manj naklonjeno. Omenjeno je poleg glavnega vzroka — splošnih gospodarskih težav — dodatni vzrok za nastalo stanje tudi v Železarni Jesenice.

Drugače, kot je napisano, razmišljajo nekateri gospodarstveniki in drugi, ki sodijo, da bi morali vsa razpoložljiva sredstva usmeriti na trenutno najbolj donosna področja, preostalo gospodarstvo pa prepustiti pogojem, kakršni vladajo, lastni iznajdljivosti in možnostim, tudi za ceno stečajev; družbo pa uvozni odvisnosti z vsemi posledicami.

Že omenjeni avtorji prikazujejo Jeklaro 2 kot zgrešeno naložbo, ki naj bi, vsaj še z eno podobno investicijo, Sloveniji za dalj časa odvzela prave razvojne možnosti.

Zaradi takih stališč smo kot družbenopolitična skupnost stalno pod kritično presojo družbe, znatno bolj kot drugi, lahko tudi manj uspešni. Uspešnost je tako zelo relativen pojem.

Cenovna neskladja, pomanjkanje naročil in deloma neustrezen proizvodni program so bili vzroki za težave kovinsko-predelovalne industrije. Z vsklajenimi akcijami med vodstvi DO in TOZD ter Izvršnim svetom Skupščine občine Jesenice je bila vrsta vprašanj uspešno rešena.

V TOZD ISKRA PTN na Blejski Dobravi bo po zagotovilu vodstva delovne organizacije in vodstva SOZD del proizvodnje potekal tudi v prihodnje, vendar z močno zmanjšanim številom zaposlenih.

Kovin je uspel v času družbenega varstva stabilizirati proizvodnjo in odpraviti osnovne vzroke težav. Glede na zmanjšanje investicijskih del sta v slabem položaju gradbeni delovni organizaciji. Zaradi znanih vzrokov sta stalno problematični tudi obe TOZD s področja energetike.

Zaradi kritičnega položaja je bil v slovenskem merilu pripravljen program ukrepov, predvsem na področju družbenih dejavnosti, ki naj bi omejili porabo, razbremenili gospodarstvo, hkrati pa pomenili večjo obremenitev občanov. Med težje probleme moramo šteti zdravstvo z velikimi izgubami, izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjsko gospodarstvo, kjer se sredstva zmanjšujejo na četrtino sredstev v prejšnjih letih, kar pomeni tudi ustrezno manjšo gradnjo stanovanj.

Primanjkljaj sredstev naj bi po predlogu našega Izvršnega sveta pokrili s povišanjem solidarnostnega prispevka, kar pa na občinski skupščini ni bilo sprejeto. Tako odločitev je sprejemljiva, če bodo delovne organizacije uspele poskrbeti za zmanjšanje potreb po stanovanjih.

Gradnja predora poteka po načrtih, ki predvidevajo, da bo predor odprt sredi leta 1991. Izdelava dokumentacije, pridobivanje zemljišč in pripravljalna dela za gradnjo avtomobilske ceste predor — Vrba kasnije. Izvršni svet SO Jesenice je zato postavil odločne zahteve za pospešitev investicij in ustreznim republiškim organom. Razgrnitev lokacijskega načrta bo tako že v avgustu. Občane pozivamo, da se pripravijo na razpravo.

Občinska skupščina se je po obravnavi navedene problematike 14. julija znova zavzela za istočasnost izgradnje in izročitve obeh objektov prometu ter delegate republiške skupščine zadolžila, da so posredovali omenjena stališča na zborih 21. in 26. julija. Aktivnosti v zvezi z gradnjo platojev vodi Karavanska poslovna skupnost, s ciljem usposobiti potrebne objekte do otvoritve predora in avtoceste.

Zaradi poznanih vzrokov od vseh naštetih in drugih problemih se zavedamo, da je bilo v tem letu uspešno opravljenih mnogo nalog in vanje vloženih veliko naporov. Dokončanih je bilo nekaj investicij, med njimi nova lučilnica v Železarni, hidroelektrarna Trebež, modernizirana je bila železniška postaja in s tem močno povečana propustnost vlakov. Na goriski progi je bil zaradi tega pretok tovora povečan za 216 %. Zgrajen je bil hotel Špik in odprtih nekaj trgovin, zasebnih lokalov ter pensionov. Zgrajenih je bilo še več manjših objektov s področja infrastrukture, ki posamično ne predstavljajo mnogo, v celoti pa pomembno precejšen premik v urejenosti posameznih krajev.

Hrušica je dobila obvoznico in s tem pogoje za nadaljnji razvoj kraja in manj moteno življenje. Odpravljeni sta bili dve črni točki na magistrali, med njima zloglasni Log.

Zgrajen je bil prizidek doma dr. Franceta Berglja. Do zadnje faze je zaključena izgradnja čistilne naprave in kolektorji.

Temeljni organizaciji, ki za sedaj uspešno izkoriščata tržne možnosti doma in v tujini, sta Gorenjska oblačila in LIP Mojstrana.

Dober obet je dvomesečno pozitivno poslovanje Železarne Jesenice, še posebej, če bo pozitivno rešeno nekaj vprašanj financiranja, namesto izpadlih združenih sredstev.

Relativno dobro posluje turizem in gostinstvo. Posamezni kraji dobivajo lepšo podobo, predvsem po zaslugi krajanov in turističnih društev.

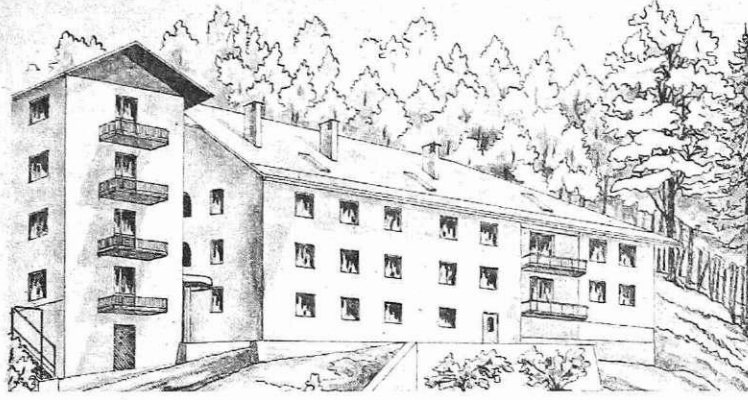
V celoti gledano smo lahko v danih pogojih z dosežki zadovoljni, kar omogoča, da tudi prihodnje naloge začnemo z določenim optimizmom. Prav je, da upoštevamo tudi to, da bomo morali preveliko porabo iz preteklosti v prihodnosti nadomestiti z bolj racionalnim delom in ustrezno delitvijo ustvarjenega.

Vsem železarjem in ostalim občanom želim še veliko uspehov in jim čestitam k občinskemu prazniku.

Predsednik skupščine
občine Jesenice
Jakob Medja

Ob 50-letnici doma upokojencev dr. Franceta Berglja otvoritev novega prizidka

Jeseniški dom upokojencev dr. Franceta Berglja sodi med najstarejše tovrstne ustanove na Gorenjskem, saj letos poteka petdeset let, ko so na cerkvenem zemljišču na Pisarjih na Plavžu začeli z gradnjo mestnega zavetišča, ki je prve oskrbovance sprejelo oktobra 1940. Ob tem jubileju pa bodo ob občinskem prazniku, 1. avgustu, izročili namenu tudi nov prizidek, ki je za izboljšanje standarda oskrbovancev in delovnih pogojev zaposlenih velika pridobitev.

Po zgledu nekaterih industrijskih središč takratne Dravske banovine je tudi jeseniški občinski odbor sklenil, da zgradi mestno zavetišče, ki bo skrbelo za onemogel in starejše osebe. Tako so z gradnjo pričeli oktobra 1938, oktobra 1940 pa so že sprejeli prve oskrbovance. Njihovo število se je gibalo med 20 in 25, čeprav je imel dom 50 postelj. Ker dom ni bil polno zaseden (delno tudi zaradi pomanjkanja opreme), so v spodnjih prostorih uredili otroški vrt. Za oskrbovance so skrbele sestre (de Notre Dame) iz Šmihela pri Novem mestu, prvi mecen pa je bil ameriški rojak dr. Košmrlj, ki je bil zaradi tega imenovan tudi za častnega člana takratne jeseniške občine.

Zdravniško skrb je prevzel takratni jeseniški zdravnik dr. Franc Berglj, po katerem se danes dom tudi imenuje. Med okupacijo so bili v zavetišču nastanjeni nemški vojaki, v njem so imeli celo skladišče orožja, po prvem bombardiranju Jesenic, 1. marca 1945, pa so v pritlične prostore preselili okupacijske občinske urade.

Po osvoboditvi so za dom skrbeli mestni in okrajni ljudski odbor in sindikati. Za vodenje doma je bil imenovan upravni odbor, število oskrbovancev pa se je povečalo na 32. Leta 1947 je bilo zavetišče preimenovano v Dom onemoglih za okraj Jesenice. Pogoji so se iz leta v leto izboljševali: za oskrbovance so skrbele tudi članice AFŽ, imeli so redne zdravniške preglede, redno tedensko je v domu delal frizer, zaposlili so šiviljo in postopno dopolnjevali opremo. Leta 1948 je bilo v domu že 54 oskrbovancev, ki so sami obdelovali vrt ter redili prašiče in kokoši. Leta 1951 je bilo dograjeno tudi gospodarsko poslopje.

Avgusta 1954 so dom preimenovali v Socialno zdravstveni dom onemoglih Jesenice z nalogo, zagotavljati socialno in zdravstveno varstvo in primerne življenjske razmere občanom, ki zaradi starosti, telesne ali duševne prizadetosti in drugih vzrokov ne morejo ali ne želijo živeti v družini ali sami. Zavod je prešel s proračunskega na samostojno financiranje, v tem letu pa je bilo povprečno že 70 oskrbovancev.

Zaradi vedno večjega zanimanja in povečevanja števila oskrbovancev so leta 1969 pričeli graditi prvi prizidek, ki je bil grajen ob koncu leta 1970. Pridobili so 48 novih postelj, dve leti kasneje pa so v prizidku uredili še kuhinjo in jedilnico. Finančno je pri gradnji sodelovala tudi tržiška občina. Med 126 oskrbovancev je bilo največ oskrbovancev iz jeseniške, radovljiske in tržiške občine, poleg nekaterih drugih slovenskih občin.

&&07Leta 1975 je bil zgrajen še drugi prizidek s 120 posteljami, tako da je bilo ob nekaterih nujnih preureditvah

starega dela doma v njem lahko do 200 oskrbovancev. Že v naslednjem letu je bilo v domu povprečno 173 oskrbovancev. V naslednjih letih so, glede na finančna sredstva, postopno preurejali stari del doma, v začetku leta 1981 pa je bil priključen tudi na vrtičevod. Bivalni pogoji so se v domu stalno izboljševali, imeli pa so tudi nove možnosti za nekatere dopolnilne dejavnosti. Po izgradnji obeh prizidkov in po omenjenih izboljšavah je imel dom 171 postelj, in sicer 16 v enoposteljnih sobah, 149 v dvoposteljnih in šest v troposteljnih sobah. Lani je bil dom v povprečju 100 % zaseden, ob tem pa je značilno, da se čez zimo zanimanje oziroma zasedenost poveča, v poletnih mesecih pa upade, oziroma nekaj oskrbovancev zapusti dom in se pozimi zopet vrnejo.

Kljub doizidavam in izboljšavam se je zadnja leta pokazalo, da bo treba povečati negovalni oddelček, ki je bil stalno polno zaseden. S tem bi izboljšali tudi splošni standard oskrbovancev in delovne pogoje zaposlenih. Nad 80 % oskrbovancev potrebuje nego in tujo pomoč ter zdravstveno oskrbo. Dom so morali dograditi, da bi po standardih in funkcionalno ustrezal zdravstvenim potrebam oskrbovancev. Tako je oktobra 1987 gradbeno podjetje IMOS Gorenje Radovljica začelo graditi tretji prizidek, ki je bil zgrajen v desetih mesecih in ki ga bodo izročili namenu za občinski praznik.

Po dograditvi tretjega prizidka imajo v domu nove zmogljivosti za nepomilne oskrbovance, pridobili pa so tudi prostore za fizioterapijo in delovno terapijo, pedikuro, kulturne prireditve, zaklonišče in druge prostore. Z novim prizidkom so pridobili 36 novih ležišč, vendar se je zaradi razbremenitve obstoječega negovalnega oddelka in izboljšanja bivalnega standarda v starem delu doma zmogljivost zmanjšala za 22 ležišč. Tako je bil tretji prizidek, katerega so financirali Sklad za gradnjo domov pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije (90 %). Skupnot socialnega skrbstva občine in dom iz amortizacije (10 %), zgrajen v skladu z razvojnimi potrebami. Domovi upokojencev se morajo vedno bolj prilagajati spremenjeni sestavi oskrbovancev, saj v domove prihajajo v večini bolni oskrbovanci, potrebni nege in pomoči, s čimer pa se zmanjšuje tudi ležalna doba v bolnišnicah. Z novim prizidkom bo v domu dr. Franceta Berglja 185 ležišč, ob bistveno boljšem standardu oskrbovancev in delovnih pogojih zaposlenih. V domu je trenutno zaposlenih 55 oseb, zaradi povečane zmogljivosti in strukture oskrbovancev (81 odstotkov oskrbovancev potrebuje nego) pa bi nujno morali zaposliti še pet oseb.

Tretji prizidek k domu upokojencev dr. Franceta Berglja, ki ga bodo izročili namenu v ponedeljek, 1. avgusta, je za jeseniško občino glede kakovostnejše socialno-zdravstvene skrbi za ostarele občane, ki zasedajo 83 % razpoložljivih kapacitet res lepa pridobitev. Poleg izboljšanja bivalnega standarda oskrbovancev in delovnih pogojev zaposlenih, bo nova prireditvena dvorana omogočala tudi pogostejše kulturno-družabne stike oskrbovancev ter kulturnih skupin in društev.

Obvestilo

Obveščamo vse upokojence v občini Jesenice, da je cena letovanja v počitniškem domu DU Slovenije v Izoli za mesec september 35.000 din; regres pa je 2.000 din, upokojenci, ki imajo pokojnino manjšo od 294.400 din, dobijo 3.000 dinarjev regresa.

Za ZDU občine Jesenice
Stane Torkar

Prešernove nagrade Gorenjske

Kulturne skupnosti vseh petih gorenjskih občin so konec junija objavile vsakoletni razpis za Prešernove nagrade Gorenjske, ki jih bodo podelili dobitnikom ob Prešernovem dnevu leta 1989. Razpis velja za posameznike, organizacije, društva ali OZD, ki imajo vidnejše zasluge na področju kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti v literaturi, dramski umetnosti, glasbi, baletu, likovni umetnosti, filmu, arhitekturi in oblikovanju.

Letos bo pismene predloge nagradencev iz vsake občine do 3. novem-

bra sprejemala Kulturna skupnost Tržič, ki bo organizator osrednje gorenjske proslave februarja 1989.

JR

Nova poslovna stavba LIP Bled

V okviru proslave 40. obletnice ustanovitve delovne organizacije leso industrijsko podjetje Bled, ki je bolj znano kot LIP Bled, so junija na Bledu izročili namenu novo stavbo Centra za inženiring in marketing za sodobne predstavitve, proizvodnjo in prodajo izdelkov te delovne organizacije. Od 2.800 kvadratnih

metrov je kar 740 kvadratnih metrov razstavno-prodajnega prostora.

Za to naložbo so v LIP namenili okoli dve milijardi din. Objekt stoji nasproti sedanje upravne stavbe LIP na vrhu klanca Betin, kjer so podrla staro graščino Boben.

JR

Reševanje prostorskih težav gostinske šole na Bledu

Vodstvo Srednje šole za gostinstvo in turizem na Bledu se največ ukvarja s skrajno neustreznimi razmerami na šoli, zato je Izvršni svet skle-

nil, da vodstvo šole, Turistična poslovna skupnost Bled, Medobčinska zbornica za Gorenjsko in upravni organi občinske skupščine Radovljica pripravijo idejni osnutek organizacije in razvoja tega šolskega centra. Predvidi naj tudi možne rešitve prostorske stiske in način financiranja teh nalog.

JR

Mednarodni obrtni sejem — Celje 1988

Enaindvajseta sejemska prireditelja, ki ima že bogato tradicijo, se bo letos predstavila v novi, privlačnejši podobi. Geslo sejma je VSE ZA OBRT, OBRT ZA VSE. Sejem bo v dvorani Golovec v Celju od 9. do 18. septembra.

Organizatorji mednarodnega obrtnega sejma v Celju ugotavljajo, da večati števila razstavljalcev ni več mogoče. Že doslej se je te manifestacije udeleževalo več kot 400 udeležencev iz domovine in tujine. Z nekaterimi novostmi pa želijo prireditvi vtisniti pečat dogodka, ki bo pomenil večjo poslovnost za razstavljalce in vizuelno urejenost razstavnega prostora.

Osnovna usmeritev organizatorjev je koncept tržno usmerjene sejem-ske prireditve, ki bo morala z leti preiti v marketinško zasnovan mednarodni sejmski nivo. Nov kvantitativni in kvalitativni prispevek bo letos dala nova dvorana D na sejmišču SRC dvorane Golovec.

Na sejmskem prostoru bo organiziran poseben informacijski terminal, na katerem bodo obiskovalci lahko dobili vse željene informacije.

Organizatorji sejma si predvsem želijo, da bi prikazali različne tehnološke možnosti v obrtni proizvodnji in storitvah.

V okviru sejmskih prireditev bo seveda ostalo tudi vse tisto, kar je že leta in leta v mesto ob Savinji privabilo številne obrtnike, gospodarstvenike in druge obiskovalce, da so lahko ocenjevali, kakšen razvoj sta pri nas in v svetu naredila drobno gospodarstvo in obrt. Tu so se rodile tudi mnoge ideje za nove poslovne odločitve. Zato na letošnjem MOS-u ne bo manjkalo strokovnih posvetovanj o različnih temah, mnogo vprašanj bo namenjenih zakonskim predpisom, ki oblikujejo okvire razvoja drobnega gospodarstva, pa nasvetom, kako čim več in čim bolje poslovati v okviru danih pogojev gospodarjenja. Posamezni dnevi bodo namenjeni tudi raznim področjem, tako bodo svoj dan imeli kovinarji, lesarji, električarji. Poseben dan bo namenjen obrtnikom iz drugih republik in avtonomnih pokrajin ter tujim razstavljalcem.

Veliko novosti se torej obeta na letošnjem MOS-u v Celju. Brez dvoma bodo skupaj z uveljavljenimi rešitvami, ki imajo že bogato tradicijo, prispevale k temu, da bo v začetku septembra v Celju vsakdo našel kaj zase.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri organizatorjih letošnje sejem-ske prireditve:

Zveza obrtnih združenj Slovenije
Center za sejmsko dejavnost in
ekonomsko propagando
61000 Ljubljana
Celovška 71 (☎ 061/552-641)

in
SRC »Dvorane Golovec«
63000 Celje
Dečkova 1 (☎ 063/33-233)

Članski izlet Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane v sredo, 3. avgusta, na izlet v Novo Gorico in Goriška Brda. Odpeljali se bodo z vlakom z Jesenic ob 6. uri zjutraj, iz Nove Gorice v Goriška Brda pa z avtobusom. Med potjo si bomo v Kostanjevici ogledali grobnico francoskih kraljev, v Dobrovi v Goriških Brdih vinsko klet, v kmetijski zadruzi boste lahko kupili tudi breskve. Okrog 15. ure bo kosilo v Novi Gorici. Po kosilu boste lahko z obmejno propustnico obiskali Gorico.

Iz Nove Gorice se bomo ob 19.40 z vlakom vračali na Jesenice in prispeli ob 21.37.

Cena izleta je 17.000 din. V ceno je vračunan prevoz z vlakom in avtobusom, kosilo, vstopnina in stroški izleta.

Prijave z vplačilom sprejemajo v društveni pisarni v torek, 26. in petek, 29. julija, od 16. do 18. ure.

Pohitite s prijavi in se prijavite že prvi dan. Podrobnejše informacije dobite v društveni pisarni.

Pričakujemo polnoštevilno udeležbo!

Zgledna akcija mladih iz Kovinarja v Mojstrani

Krajevna skupnost in Turistično društvo Dovje-Mojstrana si že vrsto let prizadevata, da bi ponovno uredila zelenice in parkovne nasade v vasi. Zaradi skromnih finančnih možnosti in problemov s komunalnimi delavci je bilo njihovo vzdrževanje velik problem in stvar nekaterih zanesenjakov, ki so se vključevali v delovne akcije Turističnega društva; velik del so postorili tudi člani šolskega turističnega podmladka.

V letošnjem letu v Turističnem društvu z veseljem opazujemo večjo skrb Kovinarja TOZD Komunalne službe za urejenost naših vasi. V spomladanskem času so komunalni delavci očistili ulice, česar v preteklih letih ni bilo in smo ulice večji del pometali sami. Posebno veseli smo bili aprilske akcije zasaditve dreves in grmičevja. V urejanje kraja se polagoma vključujemo tudi stanovalci novih blokov in tudi nekateri hišni sveti zelo lepo skrbijo za urejenost gredic in okolice blokov.

Velik problem Turističnega društva je bil park Triglavski gaj, ki so ga že pred več kot desetletjem s pomočjo Arboretuma Volčji potok in inž. Janeza Pšenica uredili prizadevni krajanje. Park ima izredne naravne zasnovе, lepa sprehajališča, veliko zelenja, potokov in tišine, zato bi bilo res škoda, če bi ga zanemarili.

Pri ureditvi parka nam je priskočila na pomoč vrtnarska skupina komunalnih služb, pod vodstvom prizadevne Karmen Volčini, ki je organizirala celo popoldansko delovno brigado mladincev iz Kovinarja. S pridnim in strokovnim delom so pripomogli, da je del parka spet dobil lepšo podobo, čeprav je treba v njem še marsikaj postoriti. Člani turističnega društva so v popoldanskih akcijah popravili mostičke in zamenjali nekaj klopi, postopoma pa bomo s pomočjo GG Bled, enota Mojstrana, park tudi dokončno uredili.

Delovne akcije mladincev iz Kovinarja smo bili veseli, saj dokazuje, da v

skrbi za bolj urejeno okolje nismo osamljeni in da tudi vodilni delavci komunalnih služb poskušajo z novimi pristopi pritegniti svoje delavce k večji ustvarjalnosti.

Z rednim vzdrževanjem urejenega okolja bomo kljub pomanjkanju denar-

ja postopoma vendarle domačinom zagotovili prijetnejše bivanje, turistom in planincem, ki obiskujejo naše Julijce, pa bomo lahko pokazali kulturno urejeno krajino.

Tudi v prihodnje si želimo dobrega sodelovanja s komunalnimi službami, razumevanja drobnih problemov, ki mučijo ljudi v krajevni skupnosti, in veliko slabe volje bo odpadlo. Mladincem iz Kovinarja ter vrtnarki Karmen pa za izvedeno akcijo še enkrat hvala.

Turistično društvo
Dovje-Mojstrana

Prireditve ob krajevnem prazniku KS Podmežakla

Četrtek, 4. avgusta:

ob 16. uri:

tekmovalje v namiznem tenisu v stavbi KS Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju, tekmovalje v malem nogometu v športnem parku Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 16.30:

kolesarska tekma od strelskega doma do Jenkole in nazaj do strelskega doma z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju.

Petek, 5. avgusta:

ob 15. uri:

teniški turnir na teniškem igrišču Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 16. uri:

tekmovalje v kegljanju na kegljišču Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju, tekmovalje v odbojki v športnem parku Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 19. uri:

slavna seja skupščine delegatov KS in KK SZDL Podmežakla s podelitvijo priznanj OF in 10. avgust.

Sobota, 6. avgust:

ob 8. uri:

tradicionalni pohod na Zakopec (odhod izpred strelšišča heroja Verdni-ka),

ob 9. uri:

odhod avtobusov na Zakopec (odhod s križišča pri Hermanovem mostu — avtobus bo ustavljal na vseh postajah Podmežakle),

ob 10. uri:

slovesnost pri spominskem obeležju na Zakopih,

ob 11.30:

tekmovalje v streljanju z zračno puško na Zakopih z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 12. uri:

skupinski ogled partizanske bolnice na Mežakli,

ob 13. uri:

odhod avtobusov z Zakopov.

Zaskrblijujoče majhna rast prebivalstva

V zadnjih desetih letih je število prebivalstva občine Radovljica izredno počasi naraščalo, zato je število manjše od poprečja Gorenjske, kar dokazujejo demografski podatki od leta 1977 naprej. Od takrat do leta 1987 je bil namreč naravni prirastek poprečno le 127 prebivalcev na leto. Od 18 % na Gorenjskem, je bil delež prebivalcev radovljiške občine lani le 17,8 %.

JR

Miha Mazzini

Drobtinice 16

Hodili so po travnikih, noseč stojala in pri- bor, ter malali kozolce. Na pokrajino so se spustili kot svetopisemske kobilice. Nisi mogel vreči kamna čez kozolec ali iti scat za gr- movje, da ne bi razbil glave ali poscal slikarja amaterja. Razstavljal so izdelke v svojem prostoru in drug drugemu delili nasvete. Tre- nutno je bilo število članov precej manjše. Barve so drage, prav tako platna. Trg je bil že popolnoma zasičen. V vsakem gospodinjstvu je visel na zidu kozolec. Mlade družine so za- lagali preostali slikarji.

Naročili so rundo.

Z zanimanjem sem pričakoval, če bodo ta- ke kurbe, da me bodo spregledali tudi tu, ne le v pogovoru. Niso bili. Dobil sem pivo. Ena od žensk me je gledala kot zajedalskega črva. Včasih je morala biti lepota. Danes je bila le še strupena. Razpadanje svojega telesa je po- skušala nadoknaditi s krpanjem duha. Ne vem, če so bili lokalni kulturniki prava izbira.

Začeli so pretresati praznino. Zavalil sem se na naslonjalo in zaspal z odprtimi očmi. To je ena izmed osnovnih veščin omike. Kdor je ne obvlada, izpade neotesan.

Zbudil sem se med recitacijo enega izmed njih:

— Slep je, kdor se s petjem ukvarja.

— Ja, a je tudi vam všeč Stevie Wonder? — sem se vključil v pogovor.

Obmolknil so. Kot da bi na glas prdnil na svečani komemoraciji. Se pogledali me niso. Strupenjača me je polila s sovraštvom. Skozi vrata sta prišla Selim in Ibro. Usleda sta se nekaj miz naprej. Vstal sem, se vpludno poslo- vil, pokimal Pesniku in šel sedet k onima dve- ma. Gledali so za mano, polni gnusa do člove- ka, ki gre v tako družbo.

Selim me je predstavil Ibru. Njega meni. Rokovala sva se. Roka je bila brezoblična na otip. Ne mehko sluzasta in ne stik s ka- rakterjem.

Selim je naročil rundo. Opravičil sem se za trenutek in šel scat. Moral sem iztočiti vso po- prejo popito tekočino.

Ko sem spet sedel, sta molče praznila ko- zarce. Nikamor se mi ni mudilo. Vprašal sem Ibra:

— Kdaj začneš delati?

— Sutra, — je odgovoril.

Potegnil sem časopis izpod majice in ga s hrbtno stranjo navzgor položil na mizo. Zagle- dala sta se v reklamo za cigarete.

Selimu so oči padle pod nos. Roki sta se stegnili naprej za cel decimeter, preden jih je zadržal. Razprl sem strani. Počasi, z užitek- sem obračal liste. Gledal Selimov obraz. Ko je bila Nastja mimo, sem revijo zaprl. Reklama je obležala na mizi. Umaknil sem roki. Pri- žgal cigareto. Vedno sem ljubil teater. Ibro naju je pogledoval. Selim je strmel v fotogra- fijo škatlice, z zapetosti čez rob mize.

Zrel je bil najmanj za štiri gajbe.

Pokadil sem cigareto, preden je dvignil po- gled in se mi zazrl v oči. Vprašal je:

— Koliko?

Presenečeno in z nerazumevanjem sem ga pogledal.

— Kaj, koliko? Nič. Tvoja je.

Skomignil sem z rameni in razširil dlani. Spraševal sem se, kako more biti kdo tak pra- sec.

Če bi povedal fiksno ceno, bi s Selimom ta- koj opravila kupčijo. Tako pa sem mu storil uslugo in njegovo hvaležnost bom še leta in leta srkal iz politrskih steklenic.

Počasi je segel po revijo. Še enkrat je poli- stal. Ibro je kugal čez rame. Spravil jo je pod majico. Obsedel.

Nenadoma se je zavedel in zarjul:

— Natakara! Še eno rundo!

Dobili smo jo. Ne le eno. Drugo za drugo. Selim je bil evforičen. Raznašalo ga je. Blebe- tal je brez veze. Dokler niso zaprli gostilne, sem samo še pil in scal. Vse se je pričelo izgu- bljati v megli.

— GREMOOOOOOOO!!!!!! — je zatulila na- takarica.

Naslanjajoč se drug na drugega smo ob- stali pred železarniško ograjo.

— Kam? — je vprašal Selim.

— Idemo u samski dom, — je predlagal Ibro, — imam kocke, možemo kockati.

Iz žepa je potegnil poker kocke in nama jih pokazal. Strinjala sva se. Šli smo v trgo- vino kupit gajbo piva in zbasali steklenice v vrečke. Vsak je nosil eno.

Počasi smo krenili proti samskemu domu. Hoja nam ni najboljše uspevala. Mimo je pri- peljal lokalni avtobus in se ustavil na postaji, dvesto metrov pred nami.

— Gremo na bus! — je zavpil Selim in ste- kel.

Sledila sva mu. Motovilil sem s polno vre- čo. Tolka me je po kolenih. Selim je prvi pri- tekkel do avtobusa, ki je že speljal. Nekaj je rekel soferju. Ta ga ni poslušal. Pritisnil je na gumb za zapiranje vrat. Selim je zgrabil zapi- rajoči se polovici in ju ustavil. Videl sem miši- ce valoviti pod majico. Odprl jih je. V meha- nizmu je počilo. Sofer je začel vpiti. Selim je nekaj zašepetal. Sofer je obmolknil in se po- tuhnul. Ni poskušal odpeljati. Pritekel sem zraven. Ozrl sem se in videl opletati Ibra še dobrih dvajset metrov pred ciljem. Iz počene cevi znotraj železarne je tekla čez pločnik po- toček vode in se razlival po cesti. Ibru so se koraki izšli natanko v vodo. Zadrobil je in skočil čez. Vrečka ga je potegnila za sabo. Iz- gubil je ravnotežje. S težavo se je obdržal na nogah. Zdelo se mi je, da vidim padati nekaj drobnega.

— No, greš? — sem zavpil. Ibro je sklonjen nekaj iskal po tleh.

— Jebo mater, ispala mi kocka! — je zav- pil in še naprej brskal kot kura ob šibki svet- lobli ulične svetilke.

Skozi moje pijane možgane je zasvetilo spoznanje. Zgodovina je krog, ne oseb, dogo- dov, ki se ponavljajo vedno znova, brez konca. Kar je nekoč storil Cezar, danes ponavlja Ibro. Zgodovina ljubi ponovitve. Če bi bil Borghes tu, bi Ibra objel in poljubil.

— Našao sam je, — je sporočil zadihani Ibro. Skočili smo na avtobus. Zasedli prve se- deže. Sofer je odpeljal. Sveža sapa nam je pri- jetno mršila lase. Sedel sem zraven Selima, stisnjen ob zid. Njegova ramena so zasedla sedež in pol.

Pivo in mene je Selim znosil skozi okno.

Soba je bila videti popolnoma drugačna. Ibro je ves zid polepil z golimi pičkami, iztrga- nimi iz raznih časopisov. Odprl sem okno in se poscal skozenj. Ni se mi ljubilo plaziti se na stranišče. Ibro in Selim sta me posnemala. Posedli smo po tleh in vrgli kocke. Najprej smo pisali točke. Kmalu obupali. Pili smo in prazne steklenice postavljali v piramido.

Nehali smo kockati. Z Ibrom sva kadila. Selim se je popolnoma pijan zibal sede na po- stelji.

— Sad bi dobro došlo malo muzike, — je rekel Ibro.

Razstava zibelk Staneta Zugwitza

V galeriji Kosove graščine bo do 28. avgusta vsak dan, raz- zen nedelj in ponedeljkov, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure odprta razstava Staneta Zug- witz 100 miniaturnih zibelk.

Posnetek zibelke iz Gornje- savske doline (originalna let- nica 1859). Na končnici Božje- potnica Marija, 48x90x- x 63 cm.

Razstave v Radovljici

Ljubitelji likovne umetnosti si v juliju lahko ogledajo kar tri zani- mive razstave. V Sivčevi hiši je na ogled razstava karikatur znanega slovenskega mojstra karikatrista Bineta Roglja. V galeriji Skala na Linhartovem trgu se predstavlja z izjemno zanimivimi deli slikar grafik Stane Žerko iz Kranja, ki živi in dela v Škofji Loki. V avli sindikalnega izobraževalnega centra pa privablja pozornost s svojimi akrilnimi deli talentirani slikar Roman Makarovič iz Lju- bljane.

Umrli je Ciril Anderlič

Pretrpela nas je vest o Cirilovi smrti, saj je že skoraj okrevljal in nihče ni več dvomil v to, da se bo kmalu spet pojavil med nami.

Zdi se, da Cirilu ni bilo usojeno, da bi dočakal pokoj. Že se je s svojim sodelavci menil, da se bo tudi on, kot že več njegovih sodelavcev, odločil za predčasno upokojitve. Težkega tesarskega dela je bilo že dovolj, saj je vsem znano, da je ob redni upokojitvi največ tesarjev že invalidov.

Se preden pa so ta njegova razmišljanja dozorela do trdne odločitve, se je zgodilo tisto, česar se vsak najbolj boji — da zaslužena pokoja ne bo dočakal. Nezgodar pri delu, prevoz v bolnišnico, operacija. Sodelavcem, ki so ga obiskovali, se je zdelo, da se Ciril dobro drži in da bo kmalu spet med nami.

Od nezgode je preteklo že precej časa, vesti o njegovem zdrav-

ju so bile dobre, zato nas je vse pretrpela vest, da je umrl.

Ciril je bil star 55 let. V Železarni je bil zaposlen najprej nekaj let v Žičarni, nato v Livarni v modelni mizarni, nakar je za nekaj let zapustil Železarno in delal v Cokli na Blejski Dobravi, pri Jarji Jesenice in BUSP Jesenice. Po vrnitvi v Železarno se je ponovno zaposlil v Livarni in zadnjih osem let v tesarski dejavnosti gradbenega oddelka. Bil je sposoben delavec, ki se je rad spoprijel z najtežjimi nalogami in v zelo okrnjeni posadi tesarjev ga bomo zelo pogrešali.

Ohranili ga bomo v lepem spominu, kot vestnega sodelavca, in če mu doslej nismo uspeli izraziti zahvale za delo in sodelovanje, naj to storimo ob tem žalostnem trenutku.

Njegovim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje. Sodelavci gradbenega oddelka

Izlet v Celje

Zveza gluhih in naglušnih Kranj organizira v soboto, 24. septembra, izlet v Celje. Odhod avtobusa bo izpred železniške postaje na Jesenicah. Cena prevoza s kosilom je za člane 15.000 din, za nečlane 25.000 din. Prijavite se lahko do 20. avgusta v pisarni Društva invalidov Jesenice, vsako sredo od 16. do 18. ure. Hkrati lahko plačate tudi članarino.

Zahvale

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

JANEZA NOVAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Dražiču, dr. Jensterlu in osebju internega oddelka Bolnice Jesenice za zdravljenje in trud, da bi ga ohranili pri življenju.

Zahvaljujemo se pevcem za zapevane žalostinke in župniku za pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala. Vsi njegovi

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JAKOBA CELARCA upokojenca Železarne

se iskreno zahvaljujemo sosedoma Brulčevi in Debeljakovi, sostanovalcem Savske 21, 22, 23 ter prijateljem in znancem za pomoč in sočustvanje v teh težkih trenutkih.

Zahvaljujemo se tudi praporščakom, organizaciji ZB Javornik-Koroška Bela za venec in župniku za opravljen obred ter kolektivu Doma dr. Franceta Berglja za pomoč in darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo družini Prašnikar za njihov trud in pomoč v času njegove bolezni in ob zadnjem slovesu.

Nenazadnje se zahvaljujemo tudi dr. Teranovi in dr. Dežmanovi za ne-sebično pomoč v času njegove bolezni.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali in nam izrekli sožalje.

Zalujoči vsi njegovi

Sodelavkam in sodelavcem OTOP odpreme in obratovodstva Valjarne debele pločevine se ob smrti moje mame iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Ljudmila Intihar

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 30. julija, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini: EMONA Market, pri hotelu Pošta in DELIKATESA, poslovalnica 5, Tomšičeva 70.

DEŽURNA LEKARNA

V avgustu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Bledu.

Ansambel Lojzeta Slaka za praznik občine

V okviru pestre kulturne in športnorekreativne ponudbe bo ob letošnjem prazniku občine Jesenice, 1. avgusta, v soboto, 30. julija, od 20. do 01. ure za ples in razvedrilo v športnem parku v Podmežakli igral

ansambel Lojzeta Slaka.

Vstop je prost, poskrbljeno pa bo tudi za gostinsko ponudbo.

Izlet v Crikvenico

Društvo upokojencev Javornik — Koroška Bela obvešča svoje članice in člane, da bo od 1. avgusta dalje ob torkih od 9. do 12. ure sprejemalo prijave za dvodnevni izlet v Crikvenico (29. in 30. septembra). Prijave bomo sprejemali do zasedbe avtobusa. Cena izleta je 40.000 dinarjev; znesek lahko plačate v dveh obrokih najkasneje do 15. septembra.

Odbor

Obvestilo

V petek, 22. julija, se je med 17. uro in 17.30 med prevozom od Finžgarjeve 10 na Javorniku do kadrovskega sektorja Železarne izgubilo 19 belih majic z napisom Slovenija moja dežela in s posebno oznako. Najditelja prosimo, da o tem proti nagradi obvesti Turistično društvo Jesenice.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

29. julija, amer. barv. akcij. film TOP GUN ob 18. in 20. uri.

30. julija, amer. pust. film ZAKLAD CARJA SALOMONA ob 18. uri, ob 20. uri predpremiera amer. barv. filma ČRNA VDOVA.

31. julija, avstra. barv. pust. komed. KOROKODIL DUNDEE ob 18. in 18. uri, ob 20. uri predpremiera amer. erot. filma POPER IZ MIAMIJA (trda erotika). Otrokom ne dovolimo ogleda filma.

1. avgusta, amer. barv. komed. HOLLYWOODSKE NORČIJE ob 18. in 20. uri.

2. avgusta, amer. barv. komed. HOLLYWOODSKE NORČIJE ob 18. in 20. uri.

3. avgusta, amer. barv. film TRINITA ob 18. in 20. uri.

4. avgusta, amer. barv. film TRINITA ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

31. julija, amer. barv. akcij. film KOMANDOS ob 19.30.

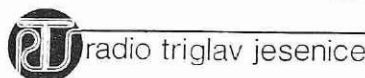
KINO KRANJSKA GORA

29. julija, amer. barv. komed. HOLLYWOODSKE NORČIJE ob 17. in 19. uri.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 22. julija do 3. avgusta odprta razstava likovnih del članov likovne sekcije Replik Trbovlje in likovnega kluba Dolik Jesenice.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan, nedelj in praznikov, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

89,8 Mhz — slinost: Jesenice

96,7 Mhz — slinost: Bohinj

96,8 Mhz — slinost: Gornjesavska dolina

96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slinost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 29. julija:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Kamen spotike; 17.45 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.45 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna in zaključek programa.

Sobota, 30. julija:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Sobotno popoldne; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa.

Nedelja, 31. julija:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Čestitke poslušalcev; 14.00 — Nedeljska tema: Delo občinskih turističnih zvez; 14.15 — EP in zaključek programa.

Ponedeljek, 1. avgusta:

16.00 — Obvestila; 6.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva: Prizidek doma dr. Franceta Berglja; 17.50 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.25 — Športni pregled; 18.35 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 2. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva: Avtokamp Kamne; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.25 — Aktualno; 18.35 — Novosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 3. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva: Polajnarjeva galerija v Bohinjski Bistrici; 17.45 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

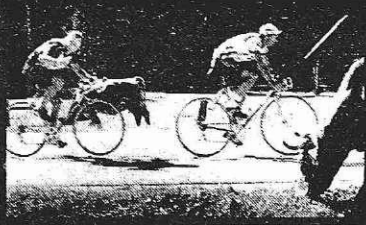
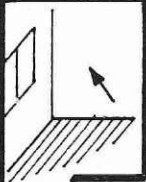
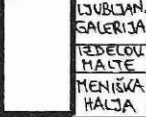
Četrtek, 4. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva: Vabilo v gore; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.20 — Gremo v Bohinj; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Kopanje v Topolšici

Turistično društvo Jesenice organizira od 12. do 14. oktobra tridnevno kopanje v toplicah v Topolšici. Cena od 60.000 do 70.000 din. Prijave s kavcijo 5.000 din sprejemamo do 15. septembra.

Turistično društvo

	KUTINA	ROPARSKI KIT	PEVEC RITCHIE	PORTUG. POLITIK (ANTONIO RAMALHO)	SENIENI DROBIR	ETANOL	IT. FILM. REZISER (FRAN- CESCO)	JANEZ NOVAK	EGIPČAN VLADAR ZA NEFRE TETE	STADION V BUDIM PEŠTI	JANKO KERSNIK	IZBRANO OBLEČEN MOŠKI	PEROČI MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON PEVKA UKRAĐEN POSNE- MOVALEC BOLEH NOST
	MESE- BOJNA ODVIS- NOST	TLAKOMER S KOVIN- SKIM PERESOM	ANTUN NALIS	HRVASKI PUBLICIST (IVAN) RAVNINA				JUNASKA PESNJEV PROJEKTA LEC DANJE JA	AKVARIJ SVA RIBICA	NESTO V HAROKU MUSLIM. VERSKI VODJA	TROPSKA SMOLA DALMAT. Ž. IME		
	SOK MOŠT	BIV. URED. ŽELEZARNA IZJAVITELJ MENICE			MURSKA SOBOTA	OKRAS KRAJ PRI VODICAH	MUSLIM. Ž. IME INDIJSKI FIZIK NO BELOVES					OCE	TONAŽ VOŠIR
	LJUBICAN GALERIJA	REDELOU MALTE MENIŠKA HALJA			POTOMKA BELCA IN ERNKE VEK						ORANGE	RIMSKI DŽEANNIK NEHŠKI REĐDAR (BERNT)	ANTON VODNIK EDEN OD RIMSKIH GRICEV
	NOVICA	HROŠČ NA TRTI					PRIPADNIK MORMONOV IGRA S KAMENIKI						POŽENA PO- SCARU KITU BRIN
					LETNOVICE V BOKI KOTORSKI					ŠMUČAR ŽAN			
	TOVARNA KOS				VRV					STVAR	RASTLIN BODICA ORODJE ŽANJIC		NEHŠKI TEODLOG (JOHANN) KARLO- VAC
	NEODANJI SEKRETAJ OŽEN												
	NAPROVED. RAHONC												
	IGRALEC												
									STRESKA ZA SVEČAVO	ČESTAVIL- PONNER	ČARE PETER	ČETRTI RIMSKI KRALJ	ORIENT. BARVILC ZA LASE

Padalci na svetovno prvenstvo na Švedskem

Po desetdnevni pripravi na leškem letališču je jugoslovanska državna reprezentanca v torek jutraj odpotovala na 19. svetovno prvenstvo v klasičnih padalskih skokih (skoki na cilj in figure), ki bo od 28. julija do 7. avgusta v mestu Nyköping na Švedskem.

V moški ekipi so samo člani Alpskega letalskega centra iz Lesc: Bogdan Jug, letošnji državni prvak in mladinski svetovni prvak izpred dveh let, Dušan Intihar, Darko Svetina, Branko Mirt in Roman Božić. Žensko ekipo sestavljajo leški padalki Irena Avbelj — državna prvakinja in Mira Grčić ter najbolj izkušena v ekipi Svetlana Simić iz Paračina in Helga Balassa iz Subotice. Pete tekmovalke ekipa ne bo imela, ker za Sarajevčanko Ljiljano Trbonjo njen klub ni mogel zbrati denarja za njeno udeležbo; enako se je zgodilo tudi rezervi Zagrebčanki Kovačevići. Ona je tudi zdravnica in bi lahko reprezentanci še kako koristila. Tokrat morajo udeležbo na svetovnem prvenstvu financirati izključno matični klubi reprezentantov. Za Sarajevo, še bolj pa za Zagreb, je nerazumljivo, da taki športni mesti nimata posluha za svoji reprezentantki, ko pa porabljajo ogromno denarja za profesionalne športe.

Naši padalci se zaradi velikega finančnega bremena, 19. svetovnega prvenstva ne bi udeležili, če leta 1990 ne bi bili organizatorji 20. svetovnega prvenstva Lesčani. Tudi športni dosežki leških padalcev v disciplini skokov na cilj zahtevajo njihovo udeležbo. Pred štirimi leti v Franciji so bili vice prvaki sveta v skupinskih skokih. Zdaj so spet v odlični formi, kar jim omogoča visoke uvrstitve, kolajne pa ne zahtevamo. Vemo, da se zna lajne srčno boriti, vendar je rezultat v veliki meri odvisen tudi od vremenskih pogojev in trenutnega razpoloženja vseh članov ekipe. Že ena sama večja napaka enega tekmovalca pa lahko pokoplje upe celi ekipe.

Irena Avbelj (levo) letošnja državna prvakinja in Mira Grčić, tretja z državnega prvenstva, sta leški zastopnici v državni reprezentanci na SP na Švedskem (foto: Leon Mesarič)

Upajmo, da bo našim tekmovalcem naklonjena tudi športna sreča in da bomo s Švedske lahko poročali o dobrih dosežkih. Na zadnjih treningih so pokazali, da so sposobni dosegati rezultate visoke mednarodne vrednosti. Na zadnjem treningu pred odhodom je ekipa dosegla samo šest centimetrov v šestnajstih skokih, kar je visoka mednarodna vrednost. To je za počutje dodatna obremenitev, ker se fantje in dekleta zavedajo, da se s takim rezultatom uvrščajo med najboljše, ki se bodo borili za kolajne.

Trener Drago Buncić ne daje izjav, ve pa, da so skoki na cilj naša paradna disciplina.

Ni zadovoljen, ker so bile zadnje desetdnevne priprave edine v tem letu. Treninga za figurativne skoke je bilo zelo malo, zato za vidnejšo uvrstitev v kombinaciji nimamo nobenih izglelov. Posamično morda samo Bogdan Jug.

Mednarodni sodnik Srečko Medven je zaradi sodniškega seminarja na Švedsko odpotoval že pred reprezentanco. Z reprezentanco pa sta odpotovala Franc Primožič kot vodja reprezentance in Leon Mesarič kot predstavnik organizacijskega komiteja 20. svetovnega prvenstva, ki bo čez dve leti v Lescah.

L.M.

Lep uspeh Teraža na gorskem tekmovanju v Veliki Britaniji

12. julija so se Franci in Mirko Teraž, Borut Podgornik in voznik Darko Tarman z avtom odpravili na dolgo pot do Snowdon. Za daljšo pot so se odločili, ker za let z avionom niso imeli dovolj denarja.

Do cilja so se vozili 23 ur in vmes zelo malo počivali. Prispeli so dva dni pred tekmo, tako da so imeli še dovolj časa, da se spočijejo in pripravijo. Vreme je bilo lepo, čeprav ga v tistih krajih ni veliko.

Na tekmovalcu je bilo preko petsto tekmovalcev iz devetih držav, proga pa je bila dolga 18 kilometrov.

Na dan tekmovalca je deževalo in na razmočenem terenu in pri nizki tempera-

turi se je najbolje znašel Franci Teraž. Na hrib je prišel kot osmi in je le minuto in dvajset sekund zaostajal za vodilnim tekmovalcem. Na koncu tekme je bil na odličnem desetem mestu (lani je osvojil 20. mesto).

Borut Podgornik je bil 1b., Mirko Teraž pa 24. Ekipno so zasedli peto mesto za Škoti, Angleži, tekmovalci Walesa in Avstriji.

Na tem gorskem teku je zmagal Škot Dannelly, ki je progo pretekel v eni uri, štirih minutah in štiridesetih sekundah. Franci Teraž pa je progo pretekel v eni uri in osmih minutah.

Srečelov HK Jesenice

V soboto, 30. julija, bo pred športno halo Podmežakla ob 20. uri nastop ansambla Lojzeta Slaka v okviru praznovanja občinskega praznika. Ob tej priložnosti bo HK Jesenice za obiskovalce prireditve pripravil srečelov z lepimi nagradami.

Vabljeni!

Balinanje

Na prazničen dan, v petek, 22. julija, je BK Jesenice priredil klubsko prvenstvo v četorkah za članice in članke klubov. Prijavilo se je 32 igralk in igralcev, ki so bili izžrebani v osem skupin.

Tekmovanje je bilo zelo zanimivo in ga je spremljalo precej gledalcev. Po dopoldanskih tekmah in po malici se je tekmovalstvo nadaljevalo vse do 16. ure. Prve tri ekipe so prejele medalje. Tekmovanje sta uspešno vodila Marjan Berce, ki je bil vodja tekmovalstva, in Stane Pulec, ki je sodil vse tekme.

Končni vrstni red: 1. ekipa Eleršič, 2. Simonič, 3. Domevšček, 4. Trobec, 5. Der-

mota, 6. Kopitar, 7. Tarman in 8. mesto ekipa Konič.

V soboto, 23. julija, je moštvo BK Jesenice sodelovalo na turnirju, ki ga je priredil BK Alpetour iz Radovljice, in osvojilo tretje mesto. V soboto, 30. julija, bo na Jesenicah v okviru praznika jeseniške občine, že 26. tradicionalni mednarodni turnir. Sodelovalo bo deset ekip iz Slovenije in dve ekipi iz Italije, pričetek pa bo ob 8. uri na balinišču v Logu Ivana Krivca v Bazi. V nedeljo, 31. julija, se bo moštvo BK Jesenice udeležilo turnirja v Buerisu v Italiji.

BK

Cooperjev test priložnost za preizkus zmogljivosti

Uničujoč tempo življenja, boj za vsakdanji kruh in številne druge obremenitve nas skorajda prisilijo, da pozabljamo nase in na svoje zdravje. Zato si v soboto dopoldne, 30. julija, ob 11. uri, ali v ponedeljek, 1. avgusta, ob 17. uri vzemite čas in se udeležite Cooperjevega testa.

Prvi dan boste svoje zmogljivosti preizkusili s 12-minutnim testom teka. Tečete popolnoma po svojih zmogljivostih, pot, ki jo boste opravili v 12. minutah, pa vam bo pokazala, koliko ste pripravljeni. Podoben test je tudi v plavanju, za vse tiste, ki raje plavajo kot tečejo.

Vsak udeleženec bo prejel kartonček, na katerem bo vpisan njegov rezultat in ocena, kolikšna je njegova fizična kondicija.

J.R.

Kros in nogomet na Hrušici

Člani društva Partizan Hrušica so v okviru krajevnega praznika organizirali kros za vse kategorije in turnir v malem nogometu.

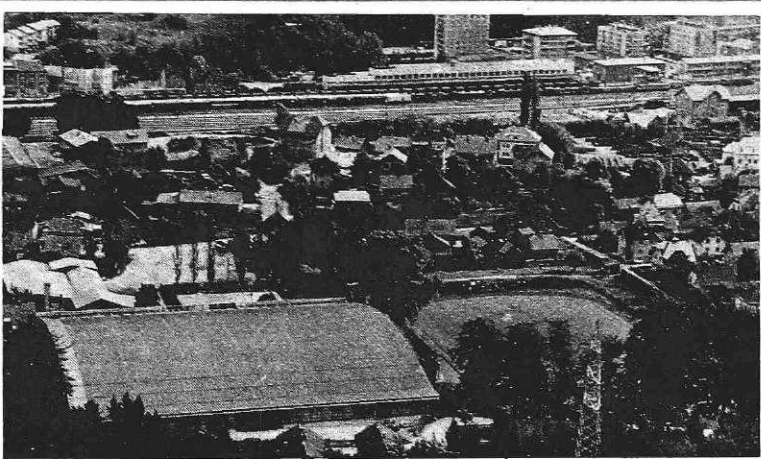
V krosu so nastopili predvsem mlajši, rezultati pa so:

— predšolski otroci: 1. Sebastijan Trpin, 2. Zoki Pavlovič, 3. Simon Divjak, — ml. cicibanke: 1. Špela Arhar, — ml. cicibani: 1. Zoki Vranješ, 2. Amir Keršič, 3. Daniel Krementšek, — ml. pionirji: 1. Andrej Novak, 2. Uroš Sušteršič, 3. Grega Rabič,

— člani: 1. Aleš Slivnik, 2. Marjan Krmar, 3. Renato Nedeljsko, — veterani: 1. Janez Sušteršič, 2. Friderik Novak.

Na turnirju v malem nogometu so nastopile štiri ekipe, zmagala pa je ekipa TVD Partizan Hrušica, pred ekipo Vzdrževanja Železarne Jesenice ter ekipo osnovne organizacije ZSMS Hrušica in ekipo Mojstrane.

J.R.

Športni park Podmežakla
(foto: Irena Kučina)

Program kulturnih in športnih prireditev ob prazniku občine Jesenice

Petek, 29. julija:

— ob 15.30 pričetek turnirja mešanih odbojarskih ekip v športnem parku v Podmežakli;
— ob 17. do 22. ure mini tržnica v športnem parku v Podmežakli;
— ob 19. uri sprevid pihalnega orkestra jeseniških železarjev in mažoret SSKD Trbovlje od Čufarjevega trga do športnega parka v Podmežakli;
— ob 20. uri v športnem parku v Podmežakli nastop plesne skupine SSKD Trbovlje (rock and roll, disco, electric boogie, ples mornarjev, figurativa, samba, splet plesov narodov in narodnosti Jugoslavije);

— ob 21. uri modna revija;

— po modni reviji bo za ples in razvedrilo igral ansambel Black Jack.

Sobota, 30. julija:

— ob 8. uri pričetek turnirja v tenisu v športnem parku v Podmežakli;
— ob 9. uri 26. mednarodni balinarski turnir v Logu Ivana Krivca na Plavžu;

— ob 9. uri pričetek nogometnega turnirja za pokal mesta Jesenice na nogometnem igrišču v Podmežakli;

— ob 9. uri pričetek turnirja v mini odbojki za ekipe otrok iz krajevnih skupnosti v športnem parku v Podmežakli;

— od 9. do 14. ure prost ogled Tehničnega muzeja Železarne Jesenice (vstop pri Hermanovem mostu);

— ob 9.30 pričetek tekmovanja v plavanju za pokal mesta Jesenice v kopališču Ukova;

— ob 11. uri Cooperjev test za občane v športnem parku v Podmežakli;

— ob 15. uri finale turnirja v mini odbojki za ekipe otrok iz krajevnih skupnosti v športnem parku v Podmežakli;

— od 15. do 19. ure prost ogled Tehničnega muzeja Železarne Jesenice;

— ob 16.30 finale turnirja mešanih odbojarskih ekip v športnem parku v Podmežakli;

— ob 17. uri odkritje spomenikov narodnim herojem železarjem: Jožu Gregorčiču — Gorenjcu, Matiju Verdniku — Tomažu, Andreju Žvanu — Borisu in Antonu Dežmanu — Tončku in revolucionarju in delavskemu pisatelju Tonetu Čufarju v spominskem parku na Plavžu;

— ob 17. do 22. ure mini tržnica v športnem parku v Podmežakli;

— ob 18. uri program za najmlajše (nastopi čarovnika, otroške folklorne skupine Rute KUD Podkoren, lutkarjev Gledališča Tone Čufar in Glasbene mladine Jesenice s predstavama Princeška na zrnu graha in Kozliček meketavček);

— ob 18. uri pričetek tekmovanja v kegljanju na asfaltu, met na letve, v športnem parku v Podmežakli;

— od 20. ure do 1.00 družabnozabavni večer ob glasbi ansambla Lojzeta Slaka v športnem parku v Podmežakli;

Nedelja, 31. julija:

— ob 8. uri nadaljevanje turnirja v tenisu;

— ob 9. uri pričetek košarkarskega turnirja rekreativnih ekip v športnem parku v Podmežakli;

— od 9. do 12. ure prost ogled Tehničnega muzeja Železarne;

— ob 10. uri pričetek šahovskega hitropoteznega turnirja v šahovskem domu na Jesenicah;

— ob 15. uri pričetek namiznoteniškega turnirja v športnem parku v Podmežakli;

— ob 17. uri prikaz različnih dejavnosti športnikov v športnem parku v Podmežakli;

— od 17. do 19. ure prost ogled Tehničnega muzeja Železarne;

— od 17. do 22. ure mini tržnica v športnem parku;

— ob 19. uri pričetek tekmovanja v metanju prostih metov na koš v športnem parku;

— ob 20. uri čestitka ob prazniku — predsednik Sob Jesenice — koncert pihalnega orkestra jeseniških železarjev;

Ponedeljek, 1. avgusta:

— ob 9. uri pričetek hokejskega turnirja na asfaltu za ekipe otrok v športnem parku v Podmežakli;

— ob 12. uri otvoritev novega prizidka in praznovanje 50-letnice obstoja doma dr. Franceta Berglja na Jesenicah;

— ob 17. uri rekreacijsko plavanje s Cooperjevim testom v kopališču Ukova;

— ob 19. uri slavnostna seja zborov Skupščine občine Jesenice v sejni sobi Skupščine občine Jesenice.

Sreda, 3. avgusta

— ob 19. uri otvoritev razstave slik, nastalih v planinski slikarski koloniji Vrata 1988, v Kulturnem domu na Dovjem.

Vstop na vse prireditve je prost, na prireditvenem prostoru v športnem parku v Podmežakli pa bo vse tri dni poskrbljeno tudi za gostinsko ponudbo.

Občane vabimo, da obiščejo prireditve in si popestrijo in obogatijo poletne — dopustniške dni.

Nogometni turnir za pokal mesta Jesenice

V soboto, 30. julija, bo na igrišču Podmežakla nogometni turnir za pokal mesta Jesenice. Na turnirju bodo poleg domače ekipe sodelovale še ekipe: ZSK (Valjevo), Elan (Novo mesto) in Rudar (Trbovlje). Moštvo Rudarja je član nove medrepublike lito, moštvo Elana je član OČL-zahod, moštvi ZSK Valjevo in Jesenice pa letos praznujeta deseto obletnico sodelovanja. Turnir bo potekal po naslednjem urniku:

ob 11. uri: Jesenice : ZSK (Valjevo)

ob 13.15: tekma med pionirji (Jesenice A : Jesenice B)

ob 14.30: Rudar (Trbovlje) : Elan (Novo mesto)

ob 16.30: Tekma za 3. mesto

ob 18.15: Tekma za 1. mesto

V soboto, 30. julija, bodo ob 10. uri podelili priznanja pobudnikom sodelovanja med nogometnima moštvoma iz Valjeva in Jesenic. Podpisali bodo tudi listo o pobratenju obeh nogometnih klubov.

Vse ljubitelje nogometa vabimo, da si tekme ogledajo, saj se obeta dober nogomet.

NO

Obvestilo

Hokejski klub Jesenice organizira prodajo permanentnih vstopnic za sezono 1988/89 preko osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice.

Cena vstopnic: stojišča 50.000 din, sedišča 80.000 din. Za delavce Železarne Jesenice je omogočeno plačevanje v treh obrokih; prvi obrok se plača ob prevzemu vstopnice, za dva obroka se mora delavec zavezati z izjavo o administrativni prepovedi na ustrezni del osebnega dohodka.

Vstopnice in izjave dobijo športni referenti na sindikatu Železarne od 15. avgusta dalje.

Zaključek prodaje bo 20. septembra.

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Jesenice s svojimi 34 osnovnimi organizacijami

čestita vsem občanom Jesenic za 1. avgust, praznik občine Jesenice.

Obenem vas vabi, da se udeležite prireditev, ki so jih pripravili v okviru programa praznovanja praznika.